

Miasto Ostrołęka

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

REJONU „OSIEDLE STAROSTY KOSA” W OSTROŁĘCE

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.

zespół autorski prognozy:

mgr. inż. arch. kraj. Małgorzata Hoser (kierująca zespołem)

mgr. inż. ochrony środowiska Beata Andrzejewska

Warszawa, wrzesień 2023 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	2
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	6
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	6
5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY	15
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	15
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU	27
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	28
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	28
10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY.....	36
10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska	36
10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu.....	37
10.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze	41
10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody	42
10.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne	43
10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz	44
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	44
III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE.....	45
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	46
Załącznik 1. Oświadczenie kierującego zespołem autorskim Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu **Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Osiedle Starosty Kosa” w Ostrołęce** (sporządzanego na podstawie uchwały nr 512/LIII/2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 listopada 2021 r.), nazwanego dalej Planem, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu ustaleń Planu na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia mieszkańców.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została sporządzona przez autora spełniającego wymagania art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ww. ustawy, a także wytycznymi:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr: WOOŚ-III.411.498.2021.JDR z dnia 13 maja 2022 r.),
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce (pismo nr: ZNS.7040.128.2021 z dnia 23 grudnia 2021 r.).

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się również literaturą z zakresu metodyki sporządzania ocen oddziaływania planów i studiów, w tym publikacjami takimi jak:

- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszar Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG;
- Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, Kistowski, Pchałek, 2009r.,
- Natura 2000 i inne wymagania europejskiej ochrony przyrody - Niezbędnik urzędnika, Pawlaczyk, 2012 r.,
- Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej. Stefan Różycki, 2011 r.,
- Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ,
- Różnorodność biologiczna w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie Planu, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru objętego Planem oraz jego otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Osiedle Starosty Kosa” w Ostrołęce, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami, w tym stwierdzono brak sprzeczności jego ustaleń z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki.

W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia w prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego opracowana na podstawie inwentaryzacji terenowej i dostępnych materiałów:

1. Dane w formie pliku .shp uzyskane od RDOŚ w Warszawie o lokalizacji gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi oraz Doliny Płodownicy i Omulwi, 2019 r.

2. Bilans wodnogospodarczy wód podziemnych z uwzględnieniem oddziaływań z wodami powierzchniowymi w dorzeczu Wisły, PIG, 2012 r.
3. Dane z monitoringu środowiska ze strony internetowej: <http://www.wios.warszawa.pl/>, <http://www.gios.gov.pl/pl/>
4. Geografia regionalna Polski, PWN, Kondracki J., 2000 r.
5. Klimat Polski, PWN, Woś A. 1999 r.
6. Mapy akustyczne dla dróg położonych na terenie miasta Ostrołęka o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, Naturprojekt Tomasz Pakuła, 2017 r.
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce – uchwała nr 471/LII/2006 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 30 marca 2006 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
8. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej AU.6 - uchwała nr 476/LXI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 grudnia 2009 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
9. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7 - uchwała nr 517/LXIV/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 marca 2010 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
10. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7-KPJ - uchwała nr 675/LXVI/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 października 2014 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
11. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, H.Czajowska, P.Kryśkiewicz, K.Kubajek, M.Olender, 2019 r.
12. Opracowanie ekofizjograficzne rejonu „Osiedle Starosty Kosa” w Ostrołęce, Przestrzeń Pracownia Projektowa s.c., 2022 r.
13. Osiedle mieszkaniowe w strukturze przyrodniczej miasta, red. B. Szulczewska, 2015 r.
14. Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 4462), zmienione: Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Białymstoku z dnia 10 lutego 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 r., poz. 1303), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Białymstoku z dnia 25 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 4966) oraz dokumentacja Planu Zadań Ochronnych (<http://pzo.gdos.gov.pl/> dokumenty/pzo, dane archiwalne 2018 r.)
15. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 3721) zmienione Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 23 grudnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 11946), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 7 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 6137), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 21 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2017 r. poz. 12466) oraz dokumentacja Planu Zadań Ochronnych (<http://pzo.gdos.gov.pl/> dokumenty/pzo, dane archiwalne 2018 r.)
16. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, 2018 r.
17. Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu - uchwała Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r.
18. Program ochrony środowiska dla Miasta Ostrołęki na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r., 2017 r.
19. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok (od 2015 do 2022), GIOŚ, 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023 r.

20. Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku (od 2015 do 2020), GIOŚ 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2020 r., 2021 r.
21. Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi (aktualizacja 2023 r.)
22. Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy (aktualizacja 2022 r.)
23. Strategia adaptacji do zmian klimatu miasta Ostrołęki do roku 2025 z perspektywą do 2030, Instytut Ochrony Środowiska Państwowym Instytutem Badawczym, Vista analyse, 2019 r.
24. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęka, przyjęte Uchwałą Nr 719/LXXVIII/2023 z dnia 30 marca 2023 r. - wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
25. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (ze zmianą z dn. 26 kwietnia 2022 r.)
26. Woda w mieście, red. T. Ciupa, R. Suligowski, Komisja Hydrologiczna Polskiego Towarzystwa Geograficznego Instytut Geografii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego Kielce, 2014 r.
27. Zdjęcia lotnicze i mapy (<http://maps.geoportal.gov.pl/>).

Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie Planu na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono wpływ ustaleń Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody – zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu Planu na obszary sieci Natura 2000 oceniano czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska i spójność obszaru) w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru.

Należy podkreślić, iż plan jest zbiorem wytycznych, na podstawie którego można realizować zagospodarowanie. Przedstawia on jednak jedynie możliwe do zrealizowania kierunki zagospodarowania przestrzennego, nie przedstawia zaś ostatecznego i pełnego obrazu zagospodarowania, w tym szczegółowych rozwiązań technologicznych. Także zakres możliwych do określenia ustaleń w planie miejscowym jest ograniczony do tematyki określonej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (obecnie ustalenia planu nie mogą się m.in. odnosić do zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, jak również zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska w planie nie można określać ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ponieważ takie możliwości ma wyłącznie sejmik województwa). Z tego względu ocena regulacji planu dotyczy dopuszczonych kierunków rozwoju i związanych z tym procesów, które zajdą w środowisku pod wpływem realizacji ustaleń Planu, a nie dotyczy rzeczywistych procesów, które się wydarzą. W Prognozie założono, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania terenu wg reguł określonych w planie (również tych najmniej korzystnych dla środowiska). Ponadto w Prognozie wzięto pod uwagę fakt, że plan miejscowy nie może naruszać wg ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. W związku z tym w planie nie ma możliwości wprowadzenia ustaleń dotyczących przeznaczenia terenów innych niż jest to określone w Studium. Zatem ocena ustaleń planu i możliwości rozwiązań alternatywnych dotyczy kształtowania zagospodarowania w ramach określonej w Studium funkcji terenu (zaaprobowanej na etapie uzgadniania i opiniowania Studium przez organy ochrony środowiska).

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ani innej ustawy nie regulują metod analizy ustaleń planu. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego oraz planowanego w obowiązującym akcie prawa miejscowego dla przedmiotowego terenu. Jest to metoda odpowiednia do prognozowania i oceny wpływu ustaleń planów miejscowych na środowisko. Przy dużym stopniu ogólności zapisów planu brak jest możliwości zastosowania innych metod, jak np. macierzy.

W pierwszym etapie oceny zidentyfikowano możliwe procesy, które zajdą pod wpływem realizacji ustaleń planu, a następnie oceniono ich znaczenie.

Zgodnie z wytycznymi metodycznymi - jeżeli w prognozie stwierdzono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu, pierwszym krokiem jest ustalenie rozwiązań łagodzących - ograniczających i zapobiegających (etap ten został zrealizowany w fazie projektowej, przy współpracy z autorów planu i prognozy, a dostępne środki łagodzące wprowadzono do ustaleń planu). Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal występuje drugim krokiem jest zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a następnie poddanie ich prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie planu na środowisko, trzecim krokiem jest określenie i ocena środków kompensujących. Należy jednak podkreślić, iż w przypadku negatywnego oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony obszarów Natura 2000 kompensacja przyrodnicza jest środkiem nadzwyczajnym. Dopuszcza się ją jedynie w przypadku gdy wystąpi nadrzędny interes publiczny - o charakterze społecznym lub gospodarczym. Ponadto wymaga ona uzyskania zezwolenia RDOŚ lub/i opinii Komisji Europejskiej.

Prognoza zawiera rysunki załączone do części tekstowej odzwierciedlające uwarunkowania, w tym uwarunkowania przyrodnicze i prawne, a także przewidywane kierunki zmian dla terenu objętego Planem.

Opracowując prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r. poz. 682 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2409 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1478)
- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 733)
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1436)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133 z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1187)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225)
- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311)
- rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1757),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1690 z późn. zm.).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po wejściu w życie planu miejscowego skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prezydent miasta, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady miasta, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie miasta uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidzianych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Regulacje zawarte w Planie mają na celu ustalenie zasad użytkowania i zagospodarowania terenów. W przedmiotowym dokumencie wyznaczono m.in. tereny zabudowy, komunikacji, a także zieleni urządzonej. Tym samym zaadaptowano w większości zaplanowane przeznaczenie określone w prawie miejscowym oraz lokalnie zmieniono funkcje i wskaźniki zabudowy, a w nielicznych przypadkach zmieniono przeznaczenie terenów. Ponadto w Planie określono zasady z zakresu kształtowania przestrzeni oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną służącą obsłudze przeznaczenia podstawowego. Plan ustala zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego poprzez ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy oraz ochrony i kształtowania środowiska i przyrody. W Planie wzięto pod uwagę stan istniejącego użytkowania i zagospodarowania, prawo miejscowe i dokumenty określające kierunki zagospodarowania Miasta, a także wprowadzono szereg zapisów mających na celu zabezpieczenie stanu środowiska oraz zrównoważenie oddziaływania planowanych przedsięwzięć.

W Planie zostały określone:

- przeznaczenie i zasady zagospodarowania obszaru Planu, w tym: zasady i warunki kształtowania zabudowy oraz wskaźniki urbanistyczne;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu, w tym ustalono: zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony klimatu akustycznego, ochrony jakości

powietrza, ochrony funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu, a także wskazano ochronę pomników przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody;

- szczegółowe zasady scalania i podziału nieruchomości oraz minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych uzyskanych w wyniku podziału nieruchomości;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej i komunikacji, w tym wprowadzono ustalenia z zakresu sieci i urządzeń infrastruktury: wodociągów, kanalizacji, gazowej, elektroenergetycznej, zaopatrzenia w ciepło, telekomunikacyjnej i gospodarowania odpadami, a także określono układ komunikacyjny oraz parametry i klasyfikację dróg.

W sporządzanym Planie wyznaczono następujące tereny o różnych rodzajach planowanego zagospodarowania:

MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (stanowią ok. 38,1% obszaru Planu);

MWU - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej (stanowią ok. 3,2% obszaru Planu);

MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (stanowią ok. 5,2% obszaru Planu);

U - tereny zabudowy usługowej (stanowią ok. 9,6% obszaru Planu);

UP - tereny zabudowy usług publicznych (stanowią ok. 22,3% obszaru Planu);

ZP - teren zieleni urządzonej (stanowi ok. 1,6% obszaru Planu);

KDZ - tereny dróg publicznych klasy zbiorczej;

KDL - tereny dróg publicznych klasy lokalnej;

KDD - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej;

KDW - teren drogi wewnętrznej (tereny dróg stanowią łącznie ok. 20% obszaru Planu).

Ponadto na rysunku Planu wyznaczono m.in.: nieprzekraczalne linie zabudowy, obowiązujące linie zabudowy, zwymiarowane odległości w metrach oraz informacyjnie wskazano pomniki przyrody wraz z ich strefami ochronnymi.

Szczegółowy opis ustaleń Planu z zakresu ochrony środowiska znajduje się w rozdziale 9.

5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przeznaczenie terenu, jak również inne ustalenia, w tym zasady ochrony środowiska przyrodniczego, w projekcie planu powinny zostać opracowane na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, które opracowuje się uwzględniając m.in. strategię rozwoju województwa i plan zagospodarowania przestrzennego województwa.

Obecnie na terenie miasta obowiązuje Studium przyjęte uchwałą Nr 719/LXXVIII/2023 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 marca 2023 r. Rozwiązania przestrzenne tego Studium w obszarze opracowania adaptują w znacznej mierze ustalenia przyjęte w obowiązujących planach miejscowych.

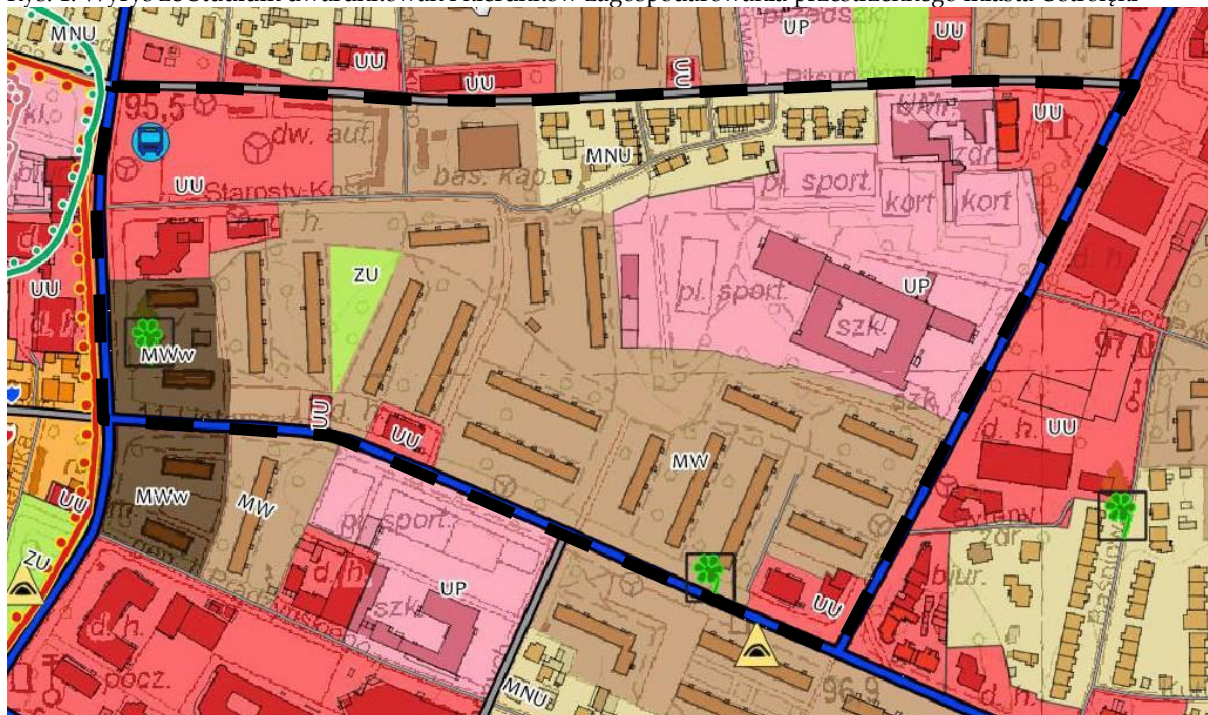
Przedmiotowy obszar położony jest w obrębie następujących terenów wyznaczonych w Studium:

- **MWw** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna** oraz **usługi wbudowane**. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: zabudowa usługowa wolnostojąca, w tym usługi użyteczności publicznej, obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego, parkingi, parkingi wielopoziomowe, garaże i zespoły garażowe oraz obsługa komunikacyjna, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Dopuszczono również uzupełnienie i urozmaicenie podstawowego przeznaczenia terenu o tereny i obiekty obsługi turystyki, sportu i rekreacji oraz ogólnodostępnej zieleni urządzonej. W obrębie tego terenu ustalono:
 - wysokość zabudowy: do 36 m, przy czym dla wolnostojących budynków usługowych nie więcej niż 15 m,
 - wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych:
 - wielorodzinnych i wielorodzinnych z usługami: od 7 do 12 kondygnacji nadziemnych,
 - innych niż wymieniona powyżej: do 3 kondygnacji nadziemnych,
 - wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej:
 - dla zabudowy wielorodzinnej i wielorodzinnej z usługami: od 1 do 8,5,
 - dla zabudowy innej niż wymieniona powyżej: od 0,1 do 2,
 - wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 65%,

- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 30%, z wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono teren 1MW oraz towarzyszący mu układ komunikacyjny.

Rys. 1. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki

- **MW** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna** oraz **zabudowa usługowa wolnostojąca i usługi wbudowane**, w tym **usługi użyteczności publicznej**. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: parkingi, parkingi wielopoziomowe, garaże i zespoły garażowe oraz obsługa komunikacji, obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej; adaptacja istniejącej zabudowy jednorodzinnej. W obrębie tego terenu ustalono:

- wysokość zabudowy: do 25 m, przy czym dla wolnostojących budynków usługowych nie więcej niż 15 m,
- wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych:
 - wielorodzinnych i wielorodzinnych z usługami: do 6 kondygnacji. Dopuszczono lokalne zwiększenie liczby kondygnacji nadziemnych do 8, na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenach, na których są dopuszczone lokalne dominanty wysokościowe zgodnie z rysunkiem studium,
 - innych niż wymieniona powyżej: do 3 kondygnacji,
- wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,3 do 5,0,
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 50%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 30%.
- wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono tereny 1MWU, 2MWU, 2MW, 3MW, fragment ZP oraz towarzyszący im układ komunikacyjny.

- **MNU** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna** oraz **zabudowa usługowa wolnostojąca i usługi wbudowane**, w tym **usługi**

użyteczności publicznej. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: parkingi i obsługa komunikacji, obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Dopuszczono również uzupełnienie i urozmaicenie podstawowego przeznaczenia terenu o tereny i obiekty obsługi turystyki, sportu i rekreacji oraz ogólnodostępnej zieleni urządzonej. W obrębie tego terenu ustalono:

- wysokość zabudowy: do 20 m,
- wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych: do 3,
- wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,2 do 2,4,
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 60%, przy czym dla zabudowy usługowej oraz w przypadku dopuszczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwości realizacji zabudowy w formie bliźniaczej i/lub szeregowej nie więcej niż 70%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 30%, przy czym w przypadku dopuszczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwości realizacji zabudowy w formie bliźniaczej i/lub szeregowej nie mniej niż 20%, z wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono tereny 1+3 MNU oraz towarzyszący tym terenom układ komunikacyjny.

- **UU** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia jest **zabudowa usługowa o szerokim zakresie.** Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: usługi publiczne i użyteczności publicznej, lokale mieszkalne służące zaspokajaniu własnych potrzeb mieszkaniowych właściciela/współwłaściciela budynku związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą (mieszkania właścicielskie) oraz lokale mieszkalne realizowane w budynku, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, związane z obsługą tego budynku (mieszkania służbowe), zachowanie istniejących budynków mieszkalnych, obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego, parkingi, parkingi wielopoziomowe, garaże i zespoły garażowe oraz obsługa komunikacyjna, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Dopuszczono uzupełnienie i urozmaicenie podstawowego przeznaczenia terenu o tereny i obiekty obsługi turystyki, sportu i rekreacji, ogólnodostępnej zieleni urządzonej. W obrębie tego terenu ustalono:

- wysokość zabudowy: do 20 m,
- wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych: do 5,
- wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,3 do 4,
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 70%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 20%, z wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono tereny 1+6U oraz towarzyszący tym terenom układ komunikacyjny.

- **UP** - gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia jest **zabudowa usługowa z zakresu usług publicznych, usług oświaty, usług kultury i nauki, usług ochrony zdrowia i opieki społecznej, usług kultury sakralnej.** Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego, w tym w szczególności na terenie Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego - wskazanego na rysunku studium, dopuszcza się termiczne przekształcanie odpadów medycznych, eksploatację stacji uzdatniania wody ze studni głębinowych, eksploatację kotłowni gazowo-olejowej, eksploatację elektrociepłowni kogeneracyjnej, usługi: użyteczności publicznej, gastronomii, biurowo-administracyjne, parkingi i obsługa komunikacyjna, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Dopuszczono

uzupełnienie i urozmaicenie podstawowego przeznaczenia terenu o tereny i obiekty obsługi turystyki, sportu i rekreacji, ogólnodostępnej zieleni urządzonej. W obrębie tego terenu ustalono:

- wysokość zabudowy: do 25 m, przy czym dla budynków usług sakralnych dopuszcza się wysokość do 42 m,
- wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych: do 5,
- wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,3 do 3,6,
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 60%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 30%, z wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono tereny 1+3UP oraz towarzyszący tym terenom układ komunikacyjny.

- **ZU** – gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: **zieleni urządzonej**, w tym w formie ogólnodostępnej zieleni publicznej, zieleni parkowa, terenowe usługi sportu i rekreacji wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: lasy, obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego, w szczególności: zabudowa usługowa z zakresu usług gastronomii i kultury, sportu i rekreacji, obiekty małej architektury, parkingi i obsługa komunikacyjna, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, zbiorniki i urządzenia wodne, tymczasowe obiekty związane z obsługą imprez okolicznościowych i sezonowych, na okres 90 dni, zieleni naturalna, nieurządzona i izolacyjna. W obrębie tego terenu ustalono:

- wysokość zabudowy: do 10 m,
- wysokość budynków liczona w kondygnacjach nadziemnych: do 2,
- wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,01 do 0,3,
- wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 15%,
- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 60%.

W obrębie ww. terenów określonych w Studium w Planie wyznaczono teren ZP.

- **dróg**, w tym układu nadrzędnego, układu podstawowego oraz planowanych dróg. Przy czym w Studium stwierdzono, iż wskazany na rysunku Studium przebieg sieci infrastruktury technicznej i drogowej jest orientacyjny, wskazuje zasadę obsługi terenów zabudowy. Zasadą na etapie opracowania mpzp jest zachowanie ich generalnego przebiegu i urządzeń z nimi związanych. Na etapie mpzp możliwa jest realizacja dróg publicznych niewskazanych na rysunku studium bądź zaniechanie realizacji dróg wyznaczonych.

Wskazane w Studium drogi zostały wyznaczone jako drogi publiczne w sporządzanym Planie.

Ponadto w projekcie Studium ustalono, iż wskazana w tym dokumencie wysokość zabudowy nie odnosi się do urządzeń infrastruktury technicznej oraz iż dopuszcza się na etapie tworzenia mpzp korektę zasięgu poszczególnych wyznaczonych w Studium obszarów rozwoju i przekształceń, z zachowaniem: kontynuacji zagospodarowania podstawowego wyznaczonego na rysunku Studium, integralności zagospodarowania oraz infrastruktury technicznej i drogowej, konieczności realizacji inwestycji celu publicznego, nierozpraszania obiektów i tworzenia zwartych zespołów zabudowy.

Analizując powyższe ustalenia kierunkowe projektu Studium, a także ustalenia Planu, należy stwierdzić, że projekt Planu nie narusza ustaleń projektu Studium, nie jest również sprzeczny z obowiązującym Studium.

Dla ww. projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko. W prognozie tej stwierdzono, że projekt Studium zawiera cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Wskazano, iż Studium „zostało opracowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, równowagi biologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju, uwzględniającego prawa ludzi do korzystania ze środowiska przyrodniczego oraz obowiązek jego ochrony. Uwzględniono różne formy ochrony przyrody i środowiska. Nowe tereny o zwiększonej uciążliwości zostały zlokalizowane w miejscach najmniej kolidujących z potrzebami ochrony środowiska naturalnego oraz wymogami ochrony warunków

życia ludzi. Oddziaływania na środowisko (dla większości obszarów o nasileniu małym do średniego) wynikające z przedłożonego projektu są możliwe do zaakceptowania”.

Analizowany obszar jest objęty obowiązującymi planami miejscowymi. Dominująca część przedmiotowego obszaru i terenów przyległych do niego znajduje się w obrębie **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. - 11 Listopada” w Ostrołęce** przyjętego uchwałą Nr 471/LII/2006 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 30 marca 2006 r.

Ponadto na tym obszarze obowiązują trzy mniejsze plany: **zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. - 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej AU.6** przyjęta uchwałą nr 476/LXI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 grudnia 2009 r., **zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. - 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7** przyjęta uchwałą nr 517/LXIV/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 marca 2010 r. oraz **zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. - 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7-KPJ** przyjęta uchwałą nr 675/LXVI/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 października 2014 r. Plany te spowodowały derogację ustaleń ww. planu rejonu „Śródmieście Płn. - 11 Listopada” w Ostrołęce w zakresie obszarów, które obejmują.

W planie miejscowym rejonu „Śródmieście Płn. - 11 Listopada” z 2006 r. wyznaczono w obrębie Osiedla Starosty Kosa następujące tereny (niederogowane kolejnymi planami miejscowymi):

MWU - zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w typie osiedlowym - obejmując tereny zagospodarowane w formie osiedli wielorodzinnych, zajmowane przez budynki wielomieszkaniowe i ich zaplecza (tj. dojścia, podjazdy, podwórza, budynki gospodarcze, zewnętrzne urządzenia infrastruktury technicznej, garaże i miejsca postojowe) wraz z zielenią osiedlową, oraz z towarzyszącymi usługami (wbudowanymi lub stanowiącymi odrębną niewielką kubaturę). Dopuszczalnym przeznaczeniem są usługi (bez przesądzania ich profilu), usytuowane w parterach lub na I piętrze budynków mieszkalnych oraz w osobnych budynkach usługowych o małym gabarycie (z pośród wskaźników urbanistycznych ustalono m.in. minimalny procentowy wskaźnik terenów aktywnych przyrodniczo na poziomie 40% całego obszaru jednostki). W ramach tej jednostki wydzielono również tereny **UU - usług i KS - obiektów i urządzeń komunikacyjnych** - tereny zespołów garażowych lub parkingów, wraz z podjazdami i powierzchniami manewrowymi;

MNU - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - obejmujące tereny działek, na których znajdują się budynki mieszkalne jednorodzinne lub wielorodzinne zawierające nie więcej niż 6 lokali mieszkalnych w jednym budynku, usytuowane w układzie wolnostojącym, bliźniaczym lub szeregowym, oraz ich zaplecza (tj. dojścia, podjazdy, podwórza, obejścia, budynki gospodarcze i garaże) wraz z ogrodami przydomowymi i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej, a także towarzyszące usługi (wbudowane lub stanowiące odrębną kubaturę) (z pośród wskaźników urbanistycznych ustalono m.in. minimalny procentowy wskaźnik terenów aktywnych przyrodniczo na poziomie 40% dla dz. o pow. >550/600 m², 30% dla dz. o pow. 550/600-300 m² i 20% dla dz. o pow. <300 m²);

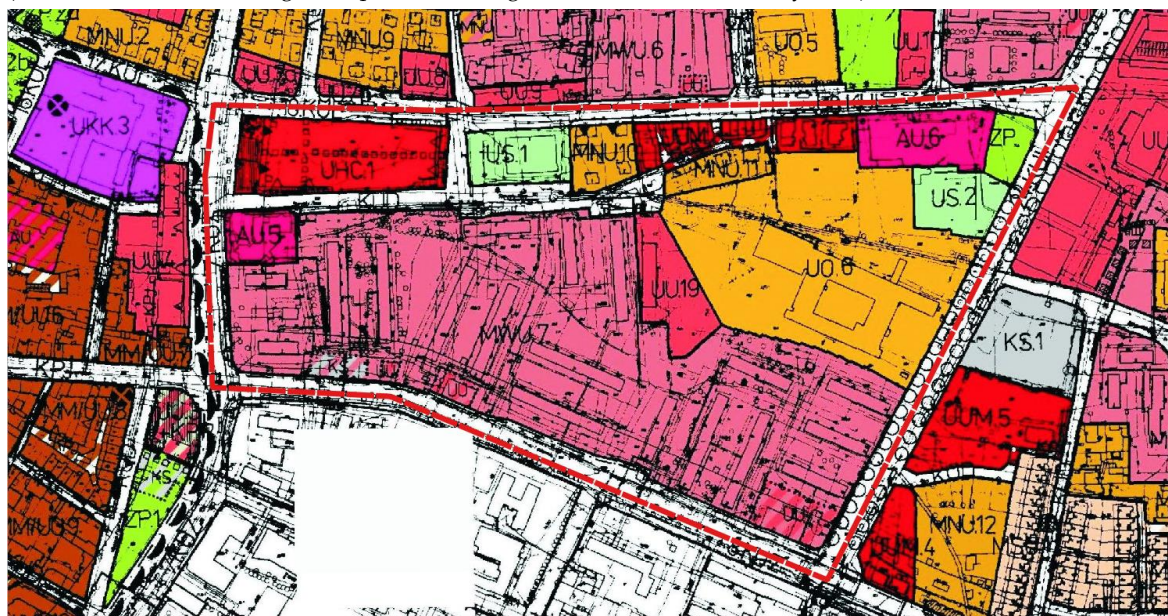
AU - administracji i obiektów biurowych (w tym sądów, banków itp.) - obejmujące tereny wymienionych urządzeń wydzielone lub funkcjonalnie z nimi związane, wraz z ich zapleczeniami (tj. dojściami, podjazdami, miejscami postojowymi, dziedzińcami, budynkami gospodarczymi i garażowymi) oraz z zielenią towarzyszącą i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej służącymi obsłudze tych terenów. Dopuszczalnym przeznaczeniem są usługi handlu i gastronomii - w formie wbudowanej w budynek funkcji podstawowej (z pośród wskaźników urbanistycznych ustalono m.in. minimalny procentowy wskaźnik terenów aktywnych przyrodniczo na poziomie 15/20% całego obszaru jednostki);

UO - szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych oraz placówek naukowych, wraz z ich zapleczeniami, zielenią towarzyszącą i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej służącymi obsłudze tych terenów. Dopuszczalnym przeznaczeniem są usługi działające w pomieszczeniach wbudowanych w budynki funkcji podstawowej oraz funkcja mieszkaniowa (z pośród wskaźników urbanistycznych ustalono m.in. minimalny procentowy wskaźnik terenów aktywnych przyrodniczo na poziomie 40% całego obszaru jednostki);

UHC - centrów handlowo - usługowych - obejmujące tereny zespołów zakładów usługowych, realizowanych jako jedna całość, o programie, na który mogą się składać sklepy (o powierzchni

sprzedaży nie większej niż 1000 m²/1 obiekt), zakłady i punkty usługowe, gastronomia i urządzenia kulturalno – rozrywkowe, wraz z zapleczeniami, podjazdami, miejscami parkingowymi, zielenią towarzyszącą i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej, przy czym za centrum handlowo – usługowe uznaje się taki zespół, w którym powierzchnia użytkowa (na jeden obiekt) nie może być mniejsza niż 2000 m²;

Rys. 2. Fragment rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce przyjętego uchwałą nr 471/LII/2006 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 30 marca 2006 r. (czerwoną linią oznaczono granicę przedmiotowego obszaru – Osiedla Starosty Kosa)

UU (UUM) - usługi – bez przesądzania ich profilu – obejmujące tereny obiektów usługowych wolnostojących lub lokali usługowych wbudowanych, służące szeroko rozumianej funkcji usługowej z wyłączeniem obsługi technicznej i naprawy pojazdów mechanicznych, sprzedaży detalicznej paliw do pojazdów, handlu hurtowego wymagającego magazynów lub placów składowych o powierzchni przekraczającej 800 m², a także obiektów wymagających bazy pojazdów transportu towarowego, wraz z ich zapleczeniami, podjazdami, miejscami postojowymi, zielenią towarzyszącą i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej służącymi obsłudze tych terenów. W przypadku dopuszczenia na tych terenach towarzyszącej funkcji mieszkaniowej (w formie odrębnych budynków lub jako kubatury integralnie związanej z budynkiem usługowym tereny te oznaczono symbolem UUM);

US - usług sportu i rekreacji – obejmujące tereny obiektów i urządzeń służących uprawianiu sportu wyczynowego lub amatorskiego, podnoszeniu sprawności fizycznej i czynnej rekreacji, wraz z ich zapleczeniami, podjazdami, miejscami postojowymi, zielenią towarzyszącą i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej służącymi obsłudze tych terenów (z pośród wskaźników urbanistycznych ustalono minimalny procentowy wskaźnik terenów aktywnych przyrodniczo na poziomie 20/30% całego obszaru jednostki);

ZP - zieleni publicznej – obejmujące tereny zieleni urządzonej ogólnodostępnej o charakterze rekreacyjnym lub izolacyjnym – parki, skwery, zieleńce, ciągi zieleni, z wyłączeniem zieleni osiedlowej i zieleni w obrębie terenów ciągów komunikacyjnych;

KUZ, KUL, KUD - tereny ulic (KUZ - ulica zbiorcza, KUL - ulica lokalna, KUD - ulica dojazdowa);

KPJ - tereny ciągów pieszo-jezdnych i dojazdów.

W planie miejscowym z 2009 r. rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej AU.6 w miejscu fragmentu terenu AU.6 określonego w planie z 2006 r., wyznaczono tereny:

UZ/U - usługi zdrowia i opieki społecznej w obrębie których możliwa jest realizacji ww. usług oraz jako wbudowane w budynek o przeznaczeniu podstawowym lokali: usług administracji i obiektów

biurowych, usług handlu i gastronomi, lokali mieszkalnych (maksymalna wysokość budynków: 15 m, minimalny udział terenów aktywnych przyrodniczo: 20% pow. terenu),
KDW – ulica dojazdowa wewnętrzna.

Rys. 3. Rysunek zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej AU.6 przyjętej uchwałą nr 476/LXI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 grudnia 2009 r.

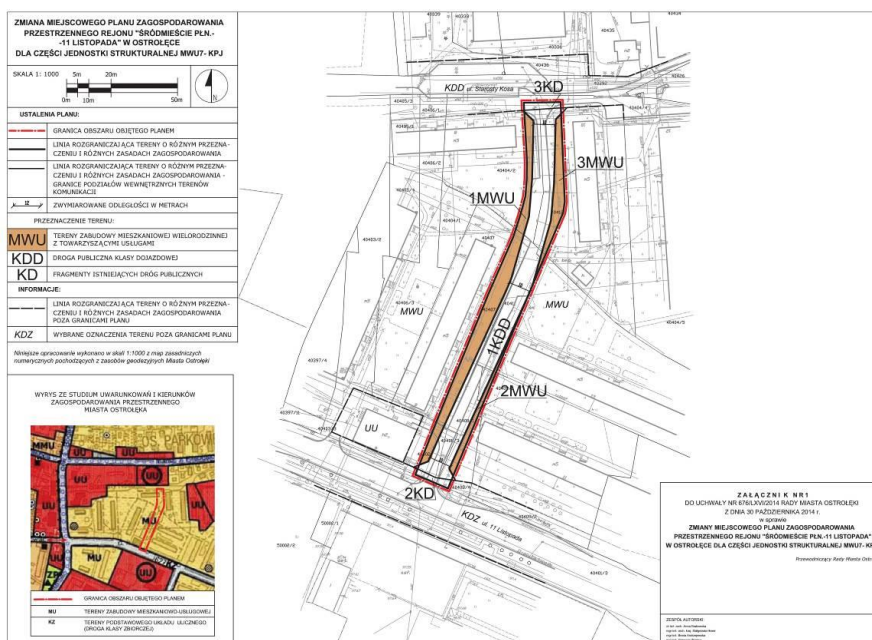
W planie miejscowym z 2010 r. rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7 w miejscu fragmentu terenu MWU.7 określonego w planie z 2006 r., wyznaczono teren **UH**: zabudowy usługowo - handlowo - biurowej (maksymalna wysokość budynków: 17 m, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 5% pow. dz. bud.).

Rys. 4. Rysunek zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7 przyjętej uchwałą nr 517/LXIV/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 marca 2010 r.

W planie miejscowym z 2014 r. rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7-KPJ w miejscu fragmentu terenu MWU.7 określonego w planie z 2006 r., wyznaczono teren **KDD** – drogi publicznej klasy dojazdowej oraz ustalono tereny MWU – zaplecza budynków mieszkalnych wielorodzinnych.

Rys. 5. Rysunek zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7-KPJ przyjętej uchwałą nr 675/LXVI/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 października 2014 r.

Ww. obowiązujący plan miejscowy „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce, określa przeznaczenie terenów w otoczeniu Osiedla Starosty Kosa od strony zachodniej, południowej i wschodniej. Od strony północnej obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście Płd. – Goworowska” w Ostrołęce z 2007 r. Plany te wyznaczają w sąsiedztwie granicy przedmiotowego obszaru głównie tereny zabudowy: usługowej, mieszkaniowej wielorodzinnej, parku i w mniejszym stopniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej a także układ komunikacyjny. Zatem planowane zmiany w prawie miejscowym dotyczą korekty przeznaczenia terenów oraz korekty niektórych wskaźników urbanistycznych. Wskazane korekty są jednak minimalne i uwzględniają stan istniejący.

W niniejszej Prognozie zostały uwzględnione informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z obszarem analizowanego Planu:

- prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęka przyjętego uchwałą nr 719/LXXVIII/2023 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 marca 2023 r.;
- prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu **zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej AU.6** przyjętej uchwałą nr 476/LXI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 grudnia 2009 r.,
- prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu **zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7** przyjętej uchwałą nr 517/LXIV/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 marca 2010 r.
- prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu **zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce dla jednostki strukturalnej MWU.7-KPJ** przyjętej uchwałą nr 675/LXVI/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30 października 2014 r.

W ww. prognozach nie stwierdzono, aby zaproponowane w analizowanym rejonie Ostrołęki rozwiązania przestrzenne powodowały drastyczne konflikty w krajobrazie oraz miały istotne negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi. Przewidywany zakres oddziaływań został wskazany w rozdziale 7.

II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

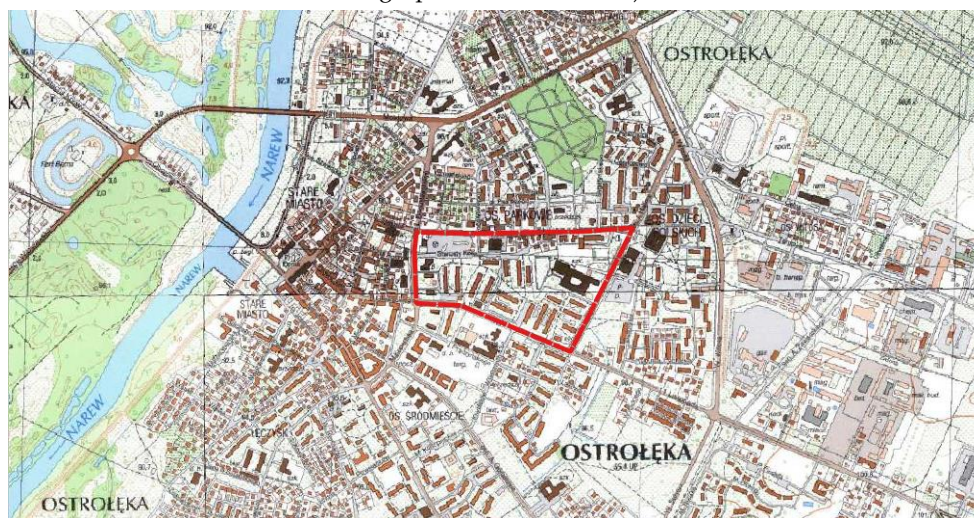
Charakterystyka obszaru opracowania

Miasto Ostrołęka wg podziału administracyjnego Polski położone jest w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego. Obszar opracowania znajduje się w środkowej części miasta, w rejonie ulic: 11 Listopada, gen. Ludwika Bogusławskiego, marsz. Józefa Piłsudskiego i gen. Józefa Hallera. Zajmuje on powierzchnię około 18,26 ha.

Obszar opracowania jest w dominującej części zagospodarowany w postaci zwartej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej. W części północnej, w rejonie ulicy marsz. Józefa Piłsudskiego, występuje również zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami. Z pośród terenów i obiektów usługowych położone są tu m.in.: dworzec autobusów dalekobieżnych, Szkoła Podstawowa nr 5 im. Zofii Niedziałkowskiej w Ostrołęce, budynki biurowe administracji publicznej i usług zdrowia, nieużytkowany basen miejski, korty tenisowe Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, a także szereg innych obiektów biurowych, rzemieślniczych, gastronomicznych i handlowych.

Osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej usytuowane jest w południowej i środkowej części obszaru opracowania. Osiedle to zostało zrealizowane pod koniec lat 70. ubiegłego wieku i składa się z kilkunastu, pięciokondygnacyjnych bloków z płaskim dachem oraz dwóch bloków dwunastokondygnacyjnych (usytuowanych przy ulicy gen. Ludwika Bogusławskiego). Budynkom w tym rejonie towarzyszą stosunkowo duże tereny zieleni i parkingi naziemne.

Rys. 6. Położenie obszaru opracowania na tle miasta Ostrołęki (mapa nie przedstawia aktualnego stanu zagospodarowania miasta)

źródło mapy topograficznej w skali 1:10 000: strona www.geoportal.gov.pl

Osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położone przy ulicy marsz. Józefa Piłsudskiego składa się głównie z zabudowy szeregowej i bliźniaczej, rzadziej występują budynki mieszkaniowe wolnostojące. W dużej części budynków w parterach znajdują się lokale usługowe. Większość budynków została tu zrealizowana, bądź w okresie kiedy powstawało osiedle zabudowy wielorodzinnej, bądź na przełomie lat 80. i 90. XX wieku. Nieliczne budynki powstały wcześniej. Są to budynki dwu lub trzy kondygnacyjne z dachami pochyłymi, wielospadowymi.

Zabudowa usługowa pochodzi w większości z lat późniejszych. Jedynie budynek obsługujący dworzec autobusów dalekobieżnych i nieużytkowany basen zostały zrealizowane w latach 70. ubiegłego wieku, a szkoła podstawowa w latach 1984-85. Pozostałe budynki pochodzą bądź z lat 90. XX w. lub z obecnego wieku.

W obszarze opracowania brak jest gruntów leśnych i rolnych.

Dwa występujące tu drzewa uznano za pomnik przyrody.

Przedmiotowy obszar otoczony jest ze wszystkich stron zwartą zabudową miasta, o charakterze podobnym do tej która występuje na jego terenie. Jedynie od strony zachodniej, za ulicą gen. Ludwika Bogusławskiego, rozpoczyna się teren staromiejski, w tym naprzeciwko dworca autobusowego znajduje się Sanktuarium pw. Świętego Antoniego Padewskiego będące w rejestrze zabytków.

Obszar opracowania nie jest położony w obrębie stref ochronnych ujęć wody, stref od cmentarza, stref kontrolowanych od sieci gazowych oraz stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*. Ponadto w otoczeniu obszaru opracowania i na jego terenie nie występują zakłady zaliczane do zakładów stanowiących źródło poważnych awarii przemysłowych.

Ukształtowanie powierzchni terenu, struktura gleby, budowa geologiczna

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) omawiany obszar znajduje się na obszarze jednostki geomorfologicznej - Dolina Dolnej Narwi (318.66) położonej w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej (318.6), wchodzącym w skład podprowincji Niziny Środkowopolskiej (318). Dolina Dolnej Narwi stanowi stosunkowo wąskie (od 1,5 km do 7 km), meandrujące pasmo doliny z dwoma tarasami – zalewowym i nadzalewowym.

Obszar opracowania znajduje się na tarasie nadzalewowym wyższym rzeki Narwi. Taras nadzalewowy jest usytuowany na wysokości około 5-8 m nad poziomem wód w rzece.

Teren ten jest prawie płaski, spadki nie przekraczają 2°. Rzędne terenu oscylują pomiędzy 96,0 m n.p.m. w części północno-zachodniej a 97,5 m n.p.m. w części południowej.

Rzeźba terenu w obszarze opracowania została w znacznej części przekształcona antropogenicznie. Zmiany rzeźby terenu były spowodowane przekształceniami mechanicznymi związanymi z realizacją inwestycji - zabudową, utwardzeniem i ubiciem podłoża, zdjęciem pokrywy glebowej, wykonywaniem wykopów, nasypów i niwelacją terenu.

Na stan rzeźby terenu ma też wpływ odprowadzanie odpadów. Odpady komunalne, odpady zielone, w tym odpady z terenów ulic oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, powstające na terenie miasta, są zagospodarowane w regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), oddanej do użytku w 2015 r., w której zastosowano technologię pozwalającą na maksymalny odzysk z odpadów zmieszanych surowców nadających się do recyklingu. W skład Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Stacja Segregacji Odpadów Komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego” wchodzi 18 obiektów, w tym dwa najważniejsze – hala sortowni i kompostowni. Zorganizowany system gospodarowania odpadami komunalnymi Ostrołęki obejmuje wszystkich właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady komunalne. W pobliżu ww. ZUOK od 2013 r. funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który obsługuje mieszkańców miasta Ostrołęki oraz gminy Rzekuń. Wraz ze zmianami przepisów w zakresie gospodarki odpadami stopniowo zmniejszyła się ilość odpadów składowanych na wysypiskach na rzecz odpadów poddanych recyklingowi.

Wg Szczegółowej mapy geologicznej Polski (ark. Ostrołęka, 1989 r., zdjęcia geologiczne wykonano w latach: 1981, 1983-1984) w obszarze opracowania wierzchnią warstwę utworów stanowiły pierwotnie utwory rzeczne: piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych, a także lokalnie namuły zagłębień bezodpływowych na ww. piaskach. Obecnie należy jednak przyjąć iż wierzchnia warstwa gruntu została istotnie zmieniona i znaczną część pokrywają utwory nasypowe – urbanoziemy, poniżej których znajdują się piaski rzeczne. Piaski te są zróżnicowane frakcjonalnie, miejscami z domieszką żwirów, rzadziej mułków, tworzą warstwę od około 2 do 8 m. Poniżej znajduje około 10-metrowa warstwa glin zwałowych stadiału północno-mazowieckiego, zlodowacenia środkowopolskiego. Namuły zagłębień bezodpływowych występujące w rejonie ulicy Hallera (m.in. szkoły podstawowej) zostały prawdopodobnie usunięte, zasypane lub uległy mineralizacji w wyniku osuszenia terenu.

Zmiany pierwotnej budowy geologicznej spowodowane były procesem urbanizacji - realizacją osiedli mieszkaniowych i towarzyszących im obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Wg Mapy hydrograficznej Polski (www.geoportal.gov.pl, dane archiwalne - mapy tematyczne) cały obszar Osiedla Starosty Kosa pokryty jest przez różnej miąższości utwory antropogeniczne. Wierzchnią warstwę utworów stanowią w większości grunty pozbawione warstwy próchnicznej lub z ograniczoną jej warstwą oraz grunty zagęszczanie – ubite, z ograniczeniem ruchu wody i tlenu w glebie. Takie grunty zmniejszają odporność roślin na suszę, powodując ograniczenie pobierania

składników pokarmowych przez nie, zahamowanie wzrostu oraz powolne zamieranie i usychanie korzeni roślin.

Wg Przeglądowej Mapy Geologiczno - Inżynierskiej Polski (ark. Olsztyn, 1957 r.), jak i objaśnieniem do Szczegółowej mapy geologicznej Polski (ark. Ostrołęka), pierwotne warunki podłoża budowlanego w rejonie opracowania były dobre dla posadowienia budynków, za wyjątkiem terenu pokrytego przez namuły zagłębień bezodpływowych (teren ten został jednak zabudowany i obecnie znajdują się tu budynki szkoły podstawowej i bloki mieszkalne).

W obszarze opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie występuje zagrożenie wystąpienia ruchów masowych ziemi ze względu na małe spadki terenu.

Kopaliny

Na terenie opracowania i w jego otoczeniu nie stwierdzono występowania złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin (dane: PIG - MIDAS), jak również zweryfikowanych obszarów perspektywicznych lub prognostycznych występowania tych złóż. Nie stwierdzono tu również występowania udokumentowanego podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Bilans wód podziemnych i powierzchniowych oraz układ hydrologiczny

Obszar opracowania znajduje się w bezpośredniej zlewni rzeki Narew (Narew od Pisy do Omulwi, kod JCWP: RW20002126539). Rzeka ta położona jest na zachód od granic opracowania w odległości około 0,5 km. Od analizowanego obszaru oddziela ją wał przeciwpowodziowy, a także tereny zabudowy miasta.

W obszarze opracowania brak jest jakichkolwiek zbiorników wodnych (wód płynących, stojących, naturalnych lub sztucznych). Wody opadowe z terenów osiedli mieszkaniowych i zabudowy usługowej a także z ulic są odprowadzane systemem kanalizacji deszczowej.

W obrębie opracowania nie wyznaczono obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie ze zaktualizowanymi Mapami zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego udostępnionymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie we wrześniu 2022 r.

Na stan ilościowy wód w rzece ma wpływ m.in. pobór wody. Na zaspokojenie potrzeb całej ludności w mieście, w tym dla terenów sąsiadujących, pobierana jest woda podziemna. Na terenie miasta znajduje się jednak jeden z największych w województwie zakładów pobierających wody z rzeki Narew - ENERGA Elektrownia Ostrołęka S.A. (WIOŚ, 2013).

Analizowana część Ostrołęki położona jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych - JCWPd nr 51 (kod PLGW200051). Struktura ww. JCWPd jest złożona z pięciu poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudnoprzepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu.

W mieście występują czwartorzędowe i trzeciorzędowe piętra wodonośne. Pierwsze piętro czwartorzędowe składa się z dwóch różnowiekowych poziomów użytkowych - płytszego, uznanego za główny poziom w dolinie rzeki Narwi a także głębszego, który jest poziomem głównym na wysoczyźnie. W obszarze opracowania i w jego najbliższej okolicy występuje ten pierwszy poziom, związany z utworami zalegającymi w dolinie Narwi. Wg szkicu hydrogeologicznego załączonego do Objaśnień Szczegółowej mapy geologicznej Polski (ark. Ostrołęka) zwierciadło tych wód gruntowych występuje w omawianym rejonie Ostrołęki na poziomie 2-3 m p.p.t. Podany poziom dotyczy średniego lub obecnie nawet wysokiego stanu wód. W okresach suchych (bez opadów lub z ich niewielką ilością) poziom wód może ulegać znacznemu obniżeniu, co powoduje występowanie suszy hydrologicznej, a także hydrogeologicznej, odpowiedzialnej za niedobór wód gruntowych dostępnych dla korzeni drzew.

Hydroizohipsa głównego użytkowego poziomu wodonośnego wg Mapy hydrogeologicznej Polski (ark. Ostrołęka) w części zachodniej występuje na poziomie 92,5 m n.p.m., a w części wschodniej na poziomie 95 m n.p.m. Warstwa przypowierzchniowa ma w obszarze opracowania swobodne zwierciadło wody co umożliwia zasilanie infiltracyjne.

Pierwszy poziom wodonośny jest drenowany przez wody rzeki Narwi, do której odbywa się spływ wód podziemnych z obszaru opracowania. Krążenie wód w ramach tego poziomu ma charakter lokalny. Poziom ten eksploatowany był niegdyś przez indywidualne studnie, obecnie stanowiące rzadkość. Wieloletnia eksploatacja tych studni spowodowała wytworzenie regionalnego leja

depresyjnego, który w 1980 roku był szacowany na 110 km². Jednak wg Mapy hydrogeologicznej Polski w roku 2001 obszar oddziaływania poboru wody ograniczony był już do 20–30 km².

Pierwsza warstwa wodonośna jest bezpośrednio zasilana wodami opadowymi i roztopowymi. Jak wskazano wyżej obecnie krążenie wód na tym poziomie jest modyfikowane czynnikami antropogenicznymi. Główną przyczyną tego zjawiska na terenie opracowania jest urbanizacja zlewni – pokrycie gruntu przez materiały nieprzepuszczalne oraz funkcjonowanie kanalizacji deszczowej, przez co wody opadowe szybko są odprowadzane do Narwi, nie zasilając wód gruntowych. Kolejnym czynnikiem jest pozbawienie znacznej części obszaru opracowania pokrywy z roślinności wysokiej. Drzewa, spośród innych roślin, najskuteczniej hamują spływ wód opadowych, a ich brak, likwidacja warstwy próchnicznej gleb i pokrycie terenu przez materiały nieprzepuszczalne przyczynia się do szybkiego ich odpływu do wód powierzchniowych, zmniejszenia retencji i w konsekwencji dużej podatności obszaru na występowanie suszy. Znaczący wpływ na retencjonowanie wody ma również budowa geologiczna obszaru opracowania. Utwory piaszczyste pokrywające wierzchnią warstwę doliny Narwi (warstwa gruntu z której rośliny czerpią wodę) to utwory łatwoprzepuszczalne. Obecnie teren opracowania charakteryzuje się więc małymi zdolnościami retencji wód.

Druga warstwa wodonośna na terenie miasta występuje w strefie głębokości 10 – 30 m p.p.t. Warstwa ta znajduje się w większości terenów miasta w kontakcie hydraulicznym z pierwszą warstwą wodonośną. Woda z tej warstwy wodonośnej wymaga uzdatniania w zakresie odżelazienia, odmanganienia oraz wymaga zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem bakteriologicznym (tzw. chlorowanie).

Trzecia warstwa wodonośna wód czwartorzędowych jest dwudzielna, z możliwością lokalnego zaniku. Są to wody nienarażone na zanieczyszczenia ze względu na dużą warstwę izolacyjną utworów trudnoprzepuszczalnych - glin zwałowych, ilów i mułków zastoiskowych stadiału mazowieckiego zlodowacenia środkowopolskiego. Miąższość kompleksu izolującego waha się w przedziale 10 – 40 m. Warstwę tę na głębokości od 50 do 70 m p.p.t. stanowią wodnolodowcowe utwory piaszczysto – żwirowe z okresu stadiału maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego. Poniżej, na głębokości od 80 do 120 m p.p.t., występują piaski i żwiry rzeczne interglacjału wielkiego. Warstwa ta charakteryzuje się subartezyjskim zwierciadłem wody stabilizującym się na tym samym poziomie, w zależności od ukształtowania terenu ok. 10 – 40 m p.p.t. Warstwa ta jest główną warstwą użytkową, wykorzystywaną przez większość znajdujących się na terenie Ostrołęki i gmin ościennych ujęć zorganizowanych.

W Ostrołęce zasobność wód podziemnych nie ogranicza rozwoju miasta. Stopień wykorzystania JCWPd nr 51 w 2012 r. wynosił poniżej 9%. Wydajność potencjalna studni wierconych w tym rejonie Ostrołęki jest jednak bardzo wysoka i wynosi nawet powyżej 120 m³/h.

Miasto położone jest w obrębie zbiornika wód trzeciorzędowych, nieudokumentowanego – GZWP 215 Subniecka Warszawska. Zbiornik ten nie podlega ochronie.

Klimat

Klimat w Ostrołęce jest umiarkowanie zimny. Średnia temperatura w mieście wynosi 7,1°C, najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień ze średnią dobową temperaturą 25°C, przy czym w sierpniu obserwuje się znaczne różnice pomiędzy temperaturą dnia i nocy. Najzimniejszymi miesiącami są zaś styczeń i luty ze średnią temperaturą -4°C.

Najwięcej dni z dużym zachmurzeniem występuje w styczniu i grudniu (około 22 dni w miesiącu), zaś dni słonecznych jest najwięcej w maju, lipcu, sierpniu, wrześniu i październiku (powyżej 6 dni w miesiącu).

Opady deszczu są znaczące, występują nawet podczas suchych miesięcy – ok. 556 mm/rok. Najsuchszym miesiącem jest luty, największe opady występują zaś w lipcu. Analizy wskazują, że półrocze letnie odznacza się znacznie wyższymi sumami opadów stanowiącymi 59% ogólnej ich sumy, podczas gdy w sezonie zimowym występuje ich 41%.

Wg danych z ostatniego 30-lecia na terenie Ostrołęki dominują wiatry z sektora zachodniego, których udział wynosi średnio 10-11% przypadków w roku. Znaczny udział wyróżnia ponadto wiatry z sektora południowego (po około 7-8%). Najczęściej występują prędkości wiatrów z przedziału 3,0-5,0 m/s (45,37% przypadków w ciągu roku). Znaczny jest także udział wiatrów z zakresu 1,5-3,0 m/s

(29,2% przypadków). Wiatry o większych prędkościach – powyżej 8,2 m/s występują rzadko – około 1,5% przypadków. Udział ciszy, czyli sytuacji bezwietrznych i z wiatrem poniżej 1,5 m/s, wynosi ok. 9,5% przypadków w roku. W Ostrołęce przeważają zatem umiarkowane prędkości wiatrów.

Na mezoklimat obszaru opracowania mają wpływ czynniki lokalne takie jak: ukształtowanie i pokrycie terenu oraz warunki wodne. Omawiany rejon posiada cechy klimatu typu miejskiego, co jest związane z występowaniem w jego obrębie zwartych obszarów wysokiej, średniej i niskiej zabudowy z lokalnie niewielkim udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Oznacza to, że zwłaszcza temperatury minimalne są tu wyższe niż na terenach pokrytych w dominującym stopniu zielenią (dotyczy to zwłaszcza temperatur nocnych). Powoduje to zmniejszenie dobowych amplitud temperatury powietrza. Taka sytuacja jest spowodowana dostarczaniem dużych ilości sztucznego ciepła do atmosfery m.in. w skutek ogrzewania budynków zimą, działania klimatyzacji latem, intensywnego ruchu pojazdów silnikowych i obecnością innych źródeł ciepła. Dodatkowo, większość powierzchni miejskich pochłania więcej promieniowania słonecznego niż powierzchnie naturalne, a następnie to ciepło szybko oddają do powietrza. Niski poziom wód gruntowych, brak wód powierzchniowych oraz brak większych skupisk roślinności wysokiej powodują, iż na omawianym obszarze występuje nieduża wilgotność powietrza (przeważa szybki odpływ wód opadowych nad powolnym parowaniem). Ww. czynniki mają również wpływ na wysokość temperatury powietrza, gdyż większość energii słonecznej, która dociera do ziemi, w naturalnych warunkach jest zużywana na parowanie, a pozostała na ogrzanie gleby i powietrza. Zatem gdy brak jest wód powierzchniowych lub występuje niski poziom wód gruntowych energia słoneczna głównie powoduje nagrzewanie atmosfery i gleby, a na terenach zurbanizowanych również budynków i nawierzchni utwardzonych. Tereny zadrzewione, w skutek zacieniania, jak i innego bilansu cieplnego (większej wilgotności), powodują spadek temperatury gruntu oraz powietrza średnio o 2-3°C. W przypadku roślinności niskiej, która dominuje w obszarze opracowania, jej oddziaływanie dotyczy wyłącznie temperatury przy gruncie.

Ulokowane tu tereny zabudowy są położone na gruntach zbudowanych z piasków (lokalnie pokrytych przepuszczalnymi utworami antropogenicznymi). Obecność tych utworów w warstwie przypowierzchniowej jest zjawiskiem mało korzystnym dla warunków klimatycznych miasta. Tego typu grunty szybko się nagrzewają i szybko uwalniają nagromadzone ciepło. Pogłębiają, więc oddziaływanie miejskiej wyspy ciepła. Ponadto grunty te szybciej niż utwory zwarte uwalniają wilgoć, zatem w ich rejonie wilgotność jest na niskim poziomie.

Występowanie wysokiej i średniej zabudowy tj. przegród terenowych - wpływa na ograniczenie poziomej wymiany powietrza w tym rejonie miasta (w tym na rozpraszanie zanieczyszczeń) i na możliwość występowania miejscowo silnych wiatrów pionowych (przyjmuje się, że prędkość wiatru jest hamowana o około 20-30% w miastach). Lokalnymi korytarzami wymiany poziomej powietrza są szerokie ulice takie jak ulica 11 Listopada, Bogusławskiego, Piłsudskiego i Hallera. W rejonie tych ulic mogą jednak występować, przy odpowiedniej pogodzie, wiatry tunelowe (gwałtowne wiatry powstające w zwężeniach zmniejszające komfort wiatrowy). Obecność wysokich i średnich obiektów budowlanych wpływa na ograniczenie nasłonecznienia tego obszaru, co przyczynia się do różnicy ciśnień pomiędzy obszarami nasłonecznionymi i zacienionymi, a tym samym wpływa na wzrost natężenie ruchów pionowych powietrza - miejscowych turbulencji. Jest to szczególnie odczuwalne w rejonie wysokich bloków przy ulicy Bogusławskiego (są one usytuowane dłuższą ścianą na kierunku wschód-zachód, co powoduje powstanie znacznego obszaru zacienienia po stronie położonej po północnej ścianie tych bloków w południe, a więc w okresie najwyższych temperatur; zwiększa więc to różnice temperatur i tym samym ciśnień, powodując duże turbulencje powietrza).

Fauna i flora

Obszary pokryte roślinnością stanowią niewielki obszar opracowania. Najbardziej uboga w szatę roślinną jest północna część obszaru położona wzdłuż ulicy Piłsudskiego stanowiąca teren dworca autobusów dalekobieżnych, zwarte zabudowania usługowe i osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W obrębie tego obszaru budynkom towarzyszą głównie asfaltowe bądź betonowe nawierzchnie, a w mniejszym stopniu niskie murawy, lokalnie z krzewami.

W części środkowej i południowej, w obrębie osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej udział terenów pokrytych zielenią jest znacznie większy. Zieleni niskiej, która również w tej części dominuje

towarzyszą drzewa i krzewy, często uformowane w formie żywopłotów. Z pośród gatunków drzew występują tu kasztanowiec biały, lipa drobnolistna, klon zwyczajny, jesion wyniosły, klon jesionolistny, topola biała, świerk pospolity, grochodrzew i wierzba płacząca.

W obrębie przedmiotowego obszaru nie zinwentaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, jak również zbiorowisk chronionych na podstawie Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady Nr 92/43 z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

Świat zwierzęcy obszaru opracowania nie jest szczególnie zróżnicowany. Zabudowa, ruch pojazdów silnikowych, penetracja tych terenów przez ludzi i towarzyszące im zwierzęta spowodowały przeniesienie się większości gatunków zwierząt na tereny trudniej dostępne. Występują tu gatunki zwierząt typowe dla krajobrazu miasta takie jak gołąb skalny (*Columba livia forma urbana*), wrona siwa (*Corvus cornix*), kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*), wróbel (*Passer domesticus*), mazurek (*Passer montanus*), sikorka bogatka (*Parus major*), sikorka modraszka (*Cyanistes caeruleus*), gawron (*Corvus frugilegus*), sroka (*Pica pica*), mewa pospolita (*Larus canus*), bogatka (*Parus major*) podlegające ochronie gatunkowej (częściowej lub ścisłej) na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Są to jednak gatunki powszechnie występujące na terenie Polski i stosunkowo odporne na działalność człowieka. Nie zanotowano tu żadnych gatunków cennych i rzadkich (w tym wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej).

Fauna zwierząt kręgowych jest uboga gatunkowo, głównie ze względu na położenie w zabudowanej części miasta oraz znajdujące się na tym obszarze zbiorowiska głównie roślinności kultywowanej. Spotykane są tu pojedyncze gatunki z rzędu gryzoni, owadożernych i drapieżnych: szczur wędrowny *Rattus norvegicus*, mysz domowa *Mus musculus*, ryjówka aksamitna *Sorex areneus*. Na analizowanym obszarze nie występują obecnie odpowiednie biotopy, które mogłyby być zasiedlane przez krajowe gatunki gadów i płazów (w tym brak przede wszystkim wilgotnych siedlisk). Nie zinwentaryzowano na tym terenie gatunków dużych ssaków.

Omawiany teren nie jest powiązany przestrzennie z innymi terenami o istotnych wartościach środowiska przyrodniczego.

Stan jakości elementów środowiska

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje pomiarów poziomów substancji w powietrzu w odniesieniu do poszczególnych stref w województwie, a następnie je ocenia. Miasto Ostrołęka znajduje się w strefie mazowieckiej w klasyfikacji jakości powietrza. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2022 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia przedstawione w opracowaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2022 r. (GIOŚ, 2023). Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Tabela 1. Klasy w strefie mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2022 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A - nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego, C - powyżej poziomu dopuszczalnego /docelowego oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5)

SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
A	A	A	A	A ¹⁾	A	A	A	A	A	C	A1 ²⁾

źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – Raport wojewódzki za rok 2022 r., GIOŚ 2023 r.

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa mazowiecka uzyskały klasę A

W ocenie za 2022 r. stwierdzono, że większość zanieczyszczeń atmosferycznych w strefie mazowieckiej mieści się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń w tej strefie nie przekraczają poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego w strefie mazowieckiej stwierdzono dla bezo(a)pirenu w pyłach oraz ozonu (poziom celu długoterminowego). Były to znacznie lepsze wyniki

niż w latach ubiegłych kiedy przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego w strefie mazowieckiej stwierdzono również dla dwutlenku siarki (SO₂), pyłu zawieszonego PM₁₀ (przekroczenie normy dobowej i rocznej) oraz PM_{2,5} (dla fazy II).

Według klasyfikacji, na podstawie kryteriów dotyczących ochrony roślin, strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy A ze względu na stężenie zanieczyszczeń SO₂, NO₂, i O₃ – poziomu docelowego, natomiast do klasy D2 ze względu na stężenie O₃ dla poziomu długoterminowego.

W roku 2022, według badań prowadzonych na stacji przy ulicy Hallera, **nie została przekroczona dopuszczalna liczba 35 dni ze stężeniem dobowym powyżej 50 µg/m³ PM₁₀** (tego typu dni było 17), jak również **nie zostało przekroczone dopuszczalne średnioroczne stężenie 40 µg/m³** (wynosiło 22 µg/m³). W latach ubiegłych 2015 – 2021 również nie odnotowano przekroczenia poziomu średniorocznego (średnioroczny poziom PM₁₀ wynosił odpowiednio 22 µg/m³, 24 µg/m³, 22 µg/m³, 29 µg/m³, 26 µg/m³, 27 µg/m³, 28 µg/m³ co oznacza że był mniejszy od średnioroczного poziomu dopuszczalnego o 11–14 µg/m³). Wg mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne (przygotowanej przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy) oraz metodę obiektywnego szacowania „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia PM₁₀” za rok 2021 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w rejonie opracowania stężenie PM₁₀ kształtowało się na poziomie 20,5–25,4 µg/m³. W latach 2020, 2019, 2017 i 2016 nie odnotowano również przekroczenia dopuszczalnej liczby dni ze stężeniem dobowym powyżej 50 µg/m³ PM₁₀ (takich dni było odpowiednio 12, 8, 29 i 18). Przekroczenie dopuszczalnej liczby dni odnotowano natomiast w latach 2018 i 2015. Wówczas liczba dni ze stężeniem dobowym powyżej 50 µg/m³ PM₁₀ wynosiła w 2018 r. – 40, a w 2015 r. – 39.

W zakresie pyłu zawieszonego **PM_{2,5}** wg danych z modelowania matematycznego opracowanych na potrzeby Rocznych ocen jakości powietrza w województwie mazowieckim w latach 2019 - 2022 r., w Ostrołęce **nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy I i fazy II (norma dla fazy I wynosi 25 µg/m³, a dla fazy II - 20 µg/m³)**. Przekroczenia dla fazy II na fragmentach obszaru miasta odnotowano natomiast w latach ubiegłych 2015-2018 (w 2018 r. i 2017 r. na powierzchni około 11,9 km², w 2016 r. na powierzchni około 4,5 km², w 2015 r. na powierzchni około 2,6 km²). Wg mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM_{2,5} za rok 2021 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w rejonie opracowania stężenie PM_{2,5} kształtowało się na poziomie 12,5-15,4 µg/m³, zaś wg mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM_{2,5} za rok 2019 na poziomie 14,1-16,0 µg/m³. Monitorowany na stacji przy ul. Hallera poziom stężenia PM_{2,5} w ciągu roku wynosił średnio w 2017 r. 20,2 µg/m³, w 2016 r. 19,0 µg/m³, a w 2015 r. 21 µg/m³.

Wg badań przeprowadzonych na stacji przy ulicy Hallera w Ostrołęce w 2022 r. **nie odnotowano przekroczenia średnioroczного poziomu docelowego bezo(a)pirenu w PM₁₀** wg kryterium ochrony zdrowia (był to drugi rok po 2019, kiedy od czasu prowadzenia badań na tej stacji nie odnotowano przekroczenia tego zanieczyszczenia). Nie mniej wg mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne (przygotowanej przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy) oraz metodę obiektywnego szacowania „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia B(a)P” za rok 2021 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w obszarze opracowania, jak i centralnej części miasta położonej poza przedmiotowym obszarem, stężenie bezo(a)pirenu w pyłe kształtowało się na poziomie 1,5-5,0 ng/m³ (**norma wynosi 1,0 ng/m³, za przekroczenie normy uznaje się wartości powyżej 1,5 ng/m³**), przekraczało zatem dopuszczalne normy stężeń. W latach ubiegłych 2015-2018 i 2020, na stacji przy ul. Hallera, badania bezo(a)pirenu w PM₁₀ wykazały przekroczenie poziomu docelowego wg kryterium ochrony zdrowia (wynosiły w 2015 r. - 2,0 ng/m³, 2016 r. - 2,0 ng/m³, 2017 r. - 1,7 ng/m³, 2018 r. - 2,0 ng/m³, 2019 r. - 1,0 ng/m³, 2020 r. - 2,0 ng/m³).

Głównym źródłem pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu w pyłe w powietrzu w Ostrołęce jest emisja powierzchniowa - niska (zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł powierzchniowych stanowią do 50% wszystkich zanieczyszczeń powietrza). Wyniki badań na stacjach pomiarowych wskazują zmienność mierzonych stężeń w zależności od pory roku. Znacząco wyższe stężenia obserwowane są w sezonie grzewczym (jesiennie-zimowym), kiedy wyższa jest emisja zanieczyszczeń ze źródeł spalania paliw do celów grzewczych. Ponadto pozostałymi źródłami tych zanieczyszczeń są: napływ zanieczyszczeń z innych regionów (w szczególności dotyczy to pyłu zawieszonego PM_{2,5}), spalanie paliw w silnikach spalinowych (w szczególności dotyczy to benzo(a)pienu), pylenie z dróg posypywanych zimą

piaskiem i solą oraz dróg gruntowych i pól uprawnych (przy czym oddziaływanie emisji liniowej - komunikacyjnej jest miejscowe).

Znikome znaczenie ma emisja punktowa – w tym z bloków firmy ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. i zakładów produkcyjnych znajdujących się w Ostrołęce – jest to związane z wprowadzaniem przez większe zakłady urządzeń odpylających ograniczających emisję z dużych emitorów punktowych. We wszystkich blokach Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. w ostatnich latach wprowadzono szereg działań ograniczających emisję tj.: zwiększono udział biomasy w bilansie energetycznym, uruchomiono instalację odsiarczania spalin, instalację katalityczną odgazowania spalin oraz zmodernizowano układy odpylania i elektrofiltry.

Istotnym utrudnieniem dla rozpraszania się zanieczyszczeń jest zwarta, średniej wysokości zabudowa w centrum miasta.

Tereny zabudowy w obszarze opracowania i w jego otoczeniu są najczęściej obsługiwane przez sieć ciepłowniczą i mają dostęp do sieci gazu. Ogrzewanie budynków i podgrzanie posiłków w obszarze opracowania nie stanowi więc istotnego źródła zanieczyszczenia powietrza. W obszarze opracowania brak jest natomiast indywidualnych instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (m.in. paneli słonecznych).

Wg danych z modelowania matematycznego opracowanych na potrzeby Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2022 r. w Ostrołęce, a także wcześniejszych tego typu opracowań, stwierdzano w okresie ostatnich 5 latach przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu wg kryteriów ochrony zdrowia (O_3) i kryteriom ochrony roślin (AOT40). Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem zanieczyszczeń, oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych, a przede wszystkim z warunkami meteorologicznymi, w szczególności nasłonecznieniem i temperaturą. Im więcej jest dni słonecznych i ciepłych w roku tym to przekroczenie jest wyższe, stąd też najwyższe poziomy O_3 są notowane wiosną i latem. Wyniki tego parametru w porównaniu z rokiem 2021 są na podobnym poziomie. Jednocześnie przebieg uśrednionej dla 3 lat liczby dni z przekroczeniami poziomu docelowego przez maksymalne dobowe stężenia 8-godzinne ozonu na większości stanowisk w województwie mazowieckim w ostatnich trzech latach wykazuje tendencję malejącą. Należy jednak wskazać, iż w miastach ze względu na dużą ilość powierzchni sztucznych, które silnie i szybko się nagrzewają w ciągu dnia i szybko to ciepło oddają, średniodobowe temperatury powietrza mogą być wyższe nawet o 5-8°C w stosunku do tych poza miastem. Zjawisko to dodatkowo więc wzmacnia problem dużej zawartości ozonu w powietrzu.

Za poprawę jakości powietrza w mieście odpowiadają tereny zieleni, w obrębie których następuje regeneracja powietrza, oraz tereny otwartych korytarzy, którymi odbywa się wymiana pozioma powietrza. Występujące w obrębie terenów zieleni drzewa pochłaniają i neutralizują substancje toksyczne, takie jak: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki oraz metale ciężkie (ołów, kadm, miedź, cynk). W obszarze opracowania zieleni wysokiej jest stosunkowo mało, regeneracja powietrza na tym terenie jest więc na relatywnie niskim poziomie. Również w większości otaczających obszar opracowania terenów brak jest większych skupisk zieleni. Terenem o ukształtowanej zieleni wysokiej jest jedynie park miejski usytuowany za północną granicą Planu (ulicą Piłsudskiego). Przylega on jednak do obszaru Planu wąskim pasem. Biorąc ten czynnik pod uwagę, jak i niedużą ilość wiatrów w Ostrołęce z kierunku północnego, w niewielkim stopniu oddziałuje on na jakość powietrza w rejonie opracowania.

Dla jakości powietrza w mieście istotne znaczenie mają również korytarze wymiany powietrza. W rejonie opracowania takimi korytarzami (wspomagającymi układ terenów zieleni w mieście) są szerokie pasy ulic otaczających przedmiotowy obszar. W dni wietrzne zanieczyszczenia powietrza mogą być w pewnym stopniu rozpraszane i wywiewane z tego rejonu miasta dzięki poziomym ruchom powietrza w obrębie pasów terenów otwartych ulic. Utrudnieniem dla wywiewania zanieczyszczeń jest zwarta, wysoka i średniej wysokości zabudowa, ograniczająca siłę wiatrów.

Duży udział terenów pokrytych sztucznymi nawierzchniami i nieduży udział zadrzewień powoduje z kolei większe nagrzewanie się powietrza, co z kolei ma wpływ na większe stężenie ozonu w powietrzu.

W Programie ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjętą uchwałą Nr

115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. jako główne działania wskazano:

- ograniczenie emisji pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej, poprzez wymianę/likwidację ogrzewania z kotłów bezklasowych opalanych paliwem stałym (innym niż pelet), a także wymianę/likwidację ogrzewania z kotłów klasy 3 i 4 opalanych paliwem stałym (innym niż pelet), na:
 - kotły opalane paliwem stałym spełniające normy ekoprojektu, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - kotły opalane paliwem gazowym, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - kotły opalane paliwem olejowym, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - ogrzewanie elektryczne, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - odnawialne źródła energii, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - ogrzewanie z sieci ciepłowniczej, wraz z ewentualną termomodernizacją;
- zwiększenie powierzchni zieleni w wybranych gminach strefy mazowieckiej.

Ustalono również działania z zakresu:

- edukacji ekologicznej;
- kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej (obecnie obowiązuje ww. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. z późn. zm.) oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych;
- ograniczanie wtórnej emisji pyłu - czyszczenie ulic na mokro w gminach miejskich województwa mazowieckiego, w granicach obszaru zabudowanego, zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści we wszystkich gminach województwa.

Ponadto przedstawiono przykłady dobrych praktyk wspomagających obniżanie stężeń szkodliwych substancji w powietrzu. W zakresie planowania przestrzennego uwzględnianie dobrych praktyk ma na celu takie wyznaczenie zabudowy i zagospodarowania terenu w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w planach miejscowych, aby umożliwić ograniczenie emisji pyłów poprzez:

- wprowadzenie ustaleń z zakresu **minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie nie mniejszym niż 20% w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej**,
- projektowanie zieleni ochronnej i urządzonej (w szczególności w otoczeniu placówek edukacyjnych zlokalizowanych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu) oraz ustalenie niekubaturowego zagospodarowania przestrzeni publicznych obszarów zabudowanych (place, skwery, „zielone” miejsca wypoczynku dla dzieci i osób starszych),
- **tworzenie tzw. zielonej infrastruktury**,
- zachowanie istniejących terenów zieleni i terenów wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
- zmniejszanie liczby koszeń terenów zielonych, zakładanie łąk kwietnych,
- **ustalenie sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym bądź poprzez niskoemisyjne formy ogrzewania** (zapisy dotyczące sposobu pozyskania energii cieplnej powinny być zgodne z uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, nieuprawnione jest natomiast wprowadzenie do treści planów miejscowych zapisów zawierających ustalenia w kwestii sposobu ogrzewania budynków w zakresie uregulowanym ww. uchwałą Sejmiku Województwa),
- **modernizowanie układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centra miast**, stosowanie zieleni wysokiej (szpalerów drzew) wzdłuż dróg, w szczególności w terenach zabudowy,
- reorganizację układu komunikacyjnego oraz wprowadzanie stref ograniczających ruch samochodowy w ścisłych centrach miast,
- zapewnienie obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miastach,
- zatrudnianie urbanistów.

W 2017 r. dla miasta Ostrołęki opracowano mapy akustyczne. Mapy te, zgodnie z wymogami określonymi w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, zostały wykonane dla dróg o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie. Na wysokości obszaru opracowania drogą, która została zakwalifikowana do wykonania map, był fragment ulicy 11 Listopada na odcinku od ulicy Inwalidów Wojennych do ulicy Hallera.

Pomimo wykazania w otoczeniu wskazanego wyżej odcinka ulicy 11 Listopada podwyższonego poziomu dźwięku nie stwierdzono przekroczenia norm poziomu hałasu na przedmiotowym obszarze i w jego otoczeniu. Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* na występujących w tym rejonie miasta terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej obowiązują normy określające obowiązek dotrzymania poziomu dźwięku **w ciągu dnia na poziomie 68 dB, a w porze nocnej – 59 dB**. Wartości te nie zostały przekroczone.

Rys. 7. Fragment „Mapy akustycznej dla dróg położonych na terenie miasta Ostrołęki o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie” – plansza immisji (obrazująca stan akustyczny środowiska) na wysokości 4 m: po lewej stronie pora dzienna (L_{DWN}), po prawej pora nocna (L_N). Rejon ulicy 11 Listopada.

Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi badania poziomu hałasu w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu w wybranych punktach województwa, a także w wybranych latach. Inspekcja jest zobowiązana do dokonywania oceny stanu akustycznego środowiska na terenach nieobjętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych. Dotychczas w otoczeniu obszaru opracowania Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska opublikowała badania przeprowadzone w latach 2004, 2005 i 2007 dla rejonu ulic Piłsudskiego i Bogusławskiego.

Tabela 2. Zestawienie wyników pomiaru hałasu przeprowadzonych przez WIOŚ w Ostrołęce przy ulicach Piłsudskiego i Bogusławskiego (w tabeli przedstawiono poziom hałasu w środowisku, wyrażony wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby)

Lokalizacja	Rok	Wynik pomiaru hałasu L_{AeqD}	Wybrane dopuszczalne poziomy hałasu od dróg L_{AeqD}	Wynik pomiaru hałasu L_{AeqN}	Wybrane dopuszczalne poziomy hałasu od dróg L_{AeqN}
ul. Piłsudskiego - na wys. 1,2 m npt, w odległ. 2 m od skrajnego pasa ruchu.	2004	67,2	61 dB - dla zabudowy mieszk. jednorodzinnej 65 dB - dla terenów mieszkaniowo-usługowych i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	61,8	56 dB - dla zabudowy mieszkaniowej i terenów mieszkaniowo-usługowych
		68,5		62,8	
ul. Bogusławskiego - na wys. 4 m npt, w odległ. 2 m od skrajnego pasa ruchu	2005	67,7		61,4	
		67,8		62,8	
ul. Bogusławskiego - na wys. 4 m npt, w odległ. 4 m od skrajnego pasa ruchu	2007	65,4		52,8	
		64,0		52,7	

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych monitoringu WIOŚ w Warszawie – dane archiwalne z lat 2004 -2007

Przedstawione wyniki badań prezentują obraz hałasu w okresie sprzed 16-19 lat. Od tego czasu ruch pojazdów na ww. ulicach mógł ulec zmianie, z jednej strony ogółem zwiększyła się ilość samochodów w mieście, co mogło spowodować zwiększenie ruchu pojazdów na tych ulicach, ale również przybyło alternatywnych dróg przejazdu oraz samochodów elektrycznych i hybrydowych, co z kolei mogło spowodować zmniejszenie poziomu hałasu.

Jak wynika z powyższego zestawienia pomiary były wykonywane w pasie drogowym ulic, nie zaś w terenach zabudowanych. Analizując powyższe wyniki należy wskazać, iż w bliskim otoczeniu

jezdni zmierzone wartości przekraczały normy dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na poziomie od 0 do 3,5 dB w porze dziennej, a w porze nocnej od 0 do 6,5 dB. Biorąc pod uwagę, iż najbliższe zabudowania – budynki mieszkalne wielorodzinne od krawędzi jezdni ulicy Bogusławskiego w przedmiotowym obszarze znajdują się w odległości około 24,5 m to normy dla tej zabudowy wzdłuż ww. ulicy nie są przekroczone. Zabudowa mieszkaniowo-usługowa przy ulicy Piłsudskiego jest położona bliżej, tj. w odległość od 7 m od krawędzi pasa ruchu, ale też podane w tabeli wartości były zmierzone bliżej pasa ruchu, stąd również w przypadku tej ulicy prawdopodobnie poziom dźwięku nie jest ponadnormatywny w terenach zabudowy.

Wg danych Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzone w latach 2001-2021 pomiary pól elektromagnetycznych w Ostrołęce nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. Jednocześnie z „Oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017-2019 dla województwa mazowieckiego – w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska” (GIOŚ, 2020 r.) wynika, że średnia wartość natężeń składowej elektrycznej minimalnie wzrosła na wszystkich badanych w województwie mazowieckim obszarach w przeciągu badanych 3 lat. W badanych punktach pomiarowych zlokalizowanych przy ulicach Łęczysk i Chopina w Ostrołęce poziom ten wzrósł z 0,55 V/m do 1,04 V/m (dopuszczalny poziom dla częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 3 MHz do 300 GHz, w latach 2003-2019 wynosił 7 V/m, a od 1 stycznia 2020 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej dla częstotliwości od 10 MHz do 400 MHz wynosi 28 V/M, a dla 2 GHz do 300 GHz – 61 V/m). W 2020 r. badania przeprowadzono w innym punkcie miasta (na skrzyżowaniu ulic Piłsudskiego i Hallera), gdzie poziom pola elektromagnetycznego wynosił 0,48 V/m, a w 2021 poziom pól elektromagnetycznych badano w trzech punktach (rondo Dmowskiego, Park Miejski i parking przy ul. Gen. Prądzyńskiego), gdzie poziom pola elektromagnetycznego wynosił od 0,8 do 2,4 kV. W 2022 r. nie były prowadzone badania monitoringu w Ostrołęce. Wg „Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022 w województwie mazowieckim” (GIOŚ, 2023) średnia z pomiarów wykonanych w latach 2021-2022 w ramach stałej sieci monitoringu oraz monitoringu badawczego w Ostrołęce wynosiła 1,0 - 1,3 V/m, a w miastach od 50 tys. do 100 tys. mieszkańców w województwie mazowieckim wynosiła 0,92 V/m.

W przedmiotowym obszarze brak jest napowietrznych sieci elektroenergetycznych stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego, natomiast znajdują się tu dwie wieże przekaźnikowe telefonii komórkowej (pasmo GSM, LTE, UTSM i 5G): na budynku usługowych przy ul. Piłsudskiego 40 oraz na ulicy Hallera 22 (dane: <http://beta.btsearch.pl/>). Wg Mapy PEM (<https://si2pem.gov.pl/>) wg symulacji z dnia 23.12.2021 r. na obszarze opracowania poziom pól elektromagnetycznych wynosił od 0 do 1% poziomu granicznego ustalonego w przepisach odrębnych.

Aktualne opublikowane badania monitoringu jakości rzeki Narwi (JCWP PLRW20002126539 – Narew od Pisy do Omulwi) pochodzą z lat 2017 - 2021. Wyniki monitoringu z roku 2017 zostały opracowane na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz wytycznych GIOŚ, zaś klasyfikacja wskaźników jakości wód w 2020 i 2021 roku została opracowana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych. Podana przez GIOŚ ocena była następująca:

- klasa elementów biologicznych (ocena 5-klasowa) – III ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy III ichtiofauny, makrobezkręgowców bentosowych i fitoplanktonu;
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2-klasowa) – I;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3-klasowa) – >II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla tej klasy ChZT-Cr;
- klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (ocena 3-klasowa) – II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II fluorków, tytanu, glinu, węglowodorów ropopochodnych, fenoli lotnych, miedzi, cynku, boru, baru, arsenu.

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrołęce oceniono jako umiarkowany (III klasa). Stan chemiczny oceniono jako poniżej stanu dobrego

ze względu na przekroczenie wartości granicznych benzo(a)pirenu, rtęci i jej związków oraz difenyloeterów bromowanych zaś stan ogólny jako zły.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016 r.) dla JCWP Narwi (na odcinku od Pisy do Omulwi) jako cel środowiskowy przyjęto osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, w tym możliwość migracji organizmów wodnych, oraz dobrego stanu chemicznego. W ww. Planie zaplanowano działania podstawowe mające na celu poprawę jakości tych wód, takie jak uporządkowanie gospodarki ściekowej, które to działania nie są jednak wystarczające do osiągnięcia opisanych celów. Z tego względu stwierdzono, że osiągnięcie tych celów jest zagrożone. Biorąc pod uwagę te zagrożenia zaplanowano również działanie polegające na przeglądzie pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników zlewni.

Decydujący wpływ na stan czystości rzeki Narwi w Ostrołęce mają: ścieki z oczyszczalni miejskiej w Ostrołęce (w latach 2006-2010 oczyszczalnia ta została zmodernizowana i wg prowadzonych badań odprowadzane z niej ścieki spełniają określone w prawie normy) położonej przy ulicy Chemicznej w Ostrołęce, odprowadzającej ścieki do dopływu spod Starej Wsi, oraz ścieki z 6 zakładowych oczyszczalni ścieków funkcjonujących na terenie miasta (zakłady przemysłowe z terenu miasta Ostrołęki odprowadzają znaczną ilość ścieków przemysłowych). Korzystnie na jakość wód powierzchniowych wpływa fakt, że w Ostrołęce wg danych GUS w 2021 r. ze zbiorczej kanalizacji, z której ścieki trafiają bezpośrednio do komunalnej oczyszczalni ścieków, korzystało aż 91,9% mieszkańców (dysproporcja pomiędzy mieszkańcami korzystającymi z komunalnego wodociągu i kanalizacji zbiorczej była stosunkowo mała – wynosiła w 2021 r. 2,9%, a sama długość sieci kanalizacyjnej w mieście jest nieco większa niż sieci wodociągowej). Na stan czystości wody mają również wpływ odprowadzane wody deszczowe z terenów ulic, placów i obszarów produkcyjno-usługowych, a także źródła niezorganizowane (spływy z pól).

Ścieki bytowe z terenów zabudowy w obszarze opracowania są zbierane siecią kanalizacji sanitarnej i odprowadzane do komunalnej oczyszczalni ścieków położonej przy ul. Chemicznej.

Zgodnie z wynikami badań jakości wód podziemnych w ramach monitoringu prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w latach 2010 i 2012 stan chemiczny oraz ilościowy wód podziemnych na terenie JCWPd nr 51 (PLGW200051) w Ostrołęce określono jako dobry (w latach 2013-2021 nie był prowadzony monitoring wód podziemnych na terenie miasta w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska). Wg Mapy hydrogeologicznej Polski (ark. Ostrołęka) obszar opracowania charakteryzuje się średnią odpornością głównego poziomu wodonośnego i występowaniem ognisk zanieczyszczeń (3 stopień odporności w skali 5-stopniowej). W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2016 r. oceniono, że przyjęte dla JCWPd nr 51 cele osiągnięcia dobrego stanu chemicznego i ilościowego nie są zagrożone. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nastąpiła w mieście znaczna poprawa jakości wody pitnej dzięki udoskonaleniu procesu uzdatniania wody. W mieście 94,8% mieszkańców korzysta z komunalnej sieci wodociągowej (GUS, 2021 r.). Również na analizowanym obszarze większość terenów zabudowy zaopatrywana jest w wodę z miejskiego ujęcia wody przy ulicy Kurpiowskiej poprzez sieć wodociągową.

Wg danych GUS za 2022 r. masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca wynosiła w Ostrołęce 320 kg. W skład odpadów zebranych w mieście w ciągu roku 2022 wchodziły głównie odpady z gospodarstw domowych, które stanowią ok. 83,4% odpadów. Ponadto w odpadach komunalnych występują odpady z obiektów usługowych i produkcyjnych, obiektów infrastruktury technicznej, odpady wielkogabarytowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, odpady z ogrodów i parków, a także odpady niebezpieczne. W 2022 r. w Ostrołęce selektywnie było zbieranych 37,4% masy odpadów, przy czym z gospodarstw domowych 39,4%. Statystyki dotyczące odpadów zbieranych selektywnie są prowadzone przez GUS od 2017 r. Od tego czasu ilość zbieranych selektywnie odpadów w mieście wzrosła (w 2017 r. selektywnie było zbieranych 17,3% odpadów, w tym czasie wzrosła również ilość odpadów ogółem zbieranych w ciągu roku o ok. 6%). Nastąpiła więc poprawa w dziedzinie selektywnej zbiórki, jednak nadal ilość ta jest stosunkowo nieduża i ciągle wzrasta ilość zbieranych odpadów ogółem.

W obszarze opracowania obecnie wytwarzane są głównie odpady komunalne, a także odpady z terenów ulic. Ponadto w związku z realizacją kolejnych obiektów budowlanych powstają tu odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając

glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych; zaliczane do 17 grupy wg rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów).

Na analizowanym obszarze nie występują obecnie obiekty zaliczane do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

W obrębie całego przedmiotowego obszaru obowiązują plany miejscowe. W związku z powyższym w przypadku nie sporządzenia zmiany dotychczasowego prawa miejscowego możliwe jest zagospodarowanie i użytkowanie tego obszaru zgodnie z ustaleniami obowiązujących dokumentów planistycznych. W rozdziale 5 przedstawiono jakiego typu formy zagospodarowania i użytkowania zostały zaplanowane. Wpływ tego zagospodarowania został określony w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla ww. aktów prawa miejscowego.

Dominująca część przedmiotowego obszaru została już zagospodarowana zgodnie z obowiązującym prawem miejscowym. W przypadku więc nie sporządzenia nowego dokumentu prawa lokalnego, na większości tego obszaru, nie przewiduje się zasadniczych zmian zagospodarowania, które mogłyby wpłynąć na stan środowiska. Zachowany zostanie zatem stan środowiska scharakteryzowany w rozdziale 6. Jedynie na niewielkich powierzchniowo terenach dotychczas niezagospodarowanych lub ewentualnie o funkcjach schyłkowych realizacja obowiązującego prawa miejscowego może lokalnie spowodować intensyfikację zabudowy powiązaną z ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej, w wyniku czego nastąpią zmiany w zakresie:

- dalszego przekształcenia powierzchni terenu – wyrównywanie lub nasypywanie gruntu powiązane z dalszą zmianą struktury gruntu (ubijaniem i wymieszaniem istniejącego gruntu);
- dalszego zmniejszenia retencji naturalnej oraz zwiększenia odpływu powierzchniowego i szybkiego odparowywania z nawierzchni sztucznych wód opadowych;
- dalszego zwiększenia poboru wód podziemnych w celu wykorzystania ich na potrzeby zaopatrzenia nowej zabudowy, a co z tym związane dalszego zwiększenia zasięgu lei depresyjnych wokół istniejących komunalnych ujęć wód, z których te wody są ujmowane poza przedmiotowym obszarem;
- dalszej likwidacji szaty roślinnej (podstawowo roślinności niskiej, rzadziej zadrzewień);
- klimatu lokalnego w kierunku wzmocnienia cech klimatu charakterystycznego dla terenów zabudowanych - o niedużej wilgotności powietrza i zmiennej sile wiatru, z możliwością przegrzewania w okresie letnich upałów (nastąpi podwyższenie temperatur powietrza, szczególnie nocą kiedy nagrzane w ciągu dnia powierzchnie sztuczne - beton, asfalt, mury itp. emitują ciepło do powietrza) i stagnacji zanieczyszczeń atmosferycznych;
- dalszego zwiększenia emisji zanieczyszczeń i hałasu na drogach spowodowanego wzrostem liczby pojazdów;
- dalszego zwiększenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz ścieków sanitarnych i ewentualnie przemysłowych oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych powstających na terenach zabudowy;
- dalszego zmniejszenia obszaru bytowania fauny drobnej – gryzoni, owadów, ptaków;
- walorów krajobrazu kulturowego z zachowaniem większości zasad ładu przestrzennego.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W rozdziale 6 szczegółowo scharakteryzowano istniejące problemy stanu i funkcjonowania środowiska. W związku z tym niniejszy rozdział jest syntetycznym wskazaniem podstawowych zagrożeń.

Występujące w obszarze opracowania i w jego otoczeniu problemy ochrony środowiska należy uznać obecnie w większości za umiarkowanie znaczące lub znaczące. Najistotniejsze problemy wynikają z położenia obszaru opracowania w krajobrazie zurbanizowanym – miejskim. W wyniku działalności człowieka nastąpiła tu zmiana pokrycia terenu i istotna ingerencja w powierzchnię ziemi. Znaczne pokrycie przez materiały nieprzepuszczalne powoduje negatywne skutki dla funkcjonowania klimatycznego, hydrologicznego i biologicznego tego rejonu Ostrołęki, wywołując podniesienie temperatur, zwiększenie zanieczyszczenia powietrza, zmniejszenie retencji wód opadowych i powolnej ewapotranspiracji oraz ograniczenie dogodnych miejsc bytowania fauny.

W obszarze opracowania i w jego otoczeniu występują następujące problemy ochrony środowiska:

- przekształcenie powierzchni ziemi i warunków gruntowych wynikające z urbanizacji tych terenów. Spowodowało to powstanie stałych nasypów i w mniejszym stopniu stałych wykopów antropogenicznych, zmianę struktury gleby, w tym jej ubicie i redukcję warstwy próchnicznej, ograniczenie natlenienia oraz krążenia wody w glebie;
- występowanie deficytów wód gruntowych w wyniku ograniczenia spływu powierzchniowego (przez powierzchnie utwardzone czy ubitą glebę) i odwodnienia terenu przez sieć kanalizacji deszczowej, a także elementy infrastruktury technicznej i podpiwniczenia budynków. Przyspieszeniu odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych sprzyja dodatkowo nieduży udział wysokiej roślinności. Zespół tych czynników przyczynia się do występowania zjawiska suszy w okresach braku opadów atmosferycznych;
- zanieczyszczenie wód rzeki Narew, która jest odbiornikiem ścieków sanitarnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych z terenu miasta;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w mieście benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem, a także okresowo i lokalnie pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5. Przyczyną podwyższonego poziomu pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe jest głównie emisja zanieczyszczeń z indywidualnych pieców służących zaopatrzeniu w ciepło (tzw. niska emisja), a w mniejszym stopniu emisja spowodowana ruchem pojazdów silnikowych oraz napływ zanieczyszczeń. Nieduży udział terenów zadrzewionych i zakrzewionych, powoduje że w tym rejonie miasta powietrze nie podlega regeneracji. Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem tych zanieczyszczeń, z warunkami meteorologicznymi, a także oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych;
- niski udział zieleni wysokiej i brak naturalnych bądź seminaturalnych zbiorowisk roślinnych powoduje ograniczenia funkcjonowania biologicznego tych terenów, w tym brak dogodnych miejsc bytowania fauny.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały ujęte w odpowiednim zakresie przestrzennym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, który to dokument określa wytyczne dla ustaleń planów miejscowych, w tym dla aktualnie sporządzanego Planu. Z pośród informacji i ustaleń tego dokumentu istotne dla sporządzanego Planu są następujące wskazania:

- należy ograniczać przekształcenia sieci hydrograficznej, szczególnie takie jak przykrywanie cieków, ujmowanie ich w przewody zamknięte,

- na terenach nowoprojektowanej zabudowy należy stosować rozwiązania mające na celu zwiększenie możliwości retencjonowania wód opadowych;
- należy eliminować nieekologiczne źródła ciepła (głównie z sektora komunalno-bytowego) na rzecz uciepłwienia obszarów zwartej zabudowy w oparciu o sieć lokalnych systemów centralnego zaopatrzenia w ciepło, ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących: energię elektryczną, olej niskosiarkowy lub odnawialne źródła energii;
- należy usprawnić istniejące połączenia komunikacyjne oraz rozbudowywać układ komunikacyjny dla nowego zagospodarowania, w tym poprzez wprowadzenie zintegrowanego systemu transportowego w zakresie budowy dróg obwodowych oraz rozwoju ścieżek rowerowych, celem eliminacji przestojów w ruchu powodujących wzrost zanieczyszczenia pochodzących z tego źródła (głównie NO₂ i CO);
- należy działać na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych;
- należy utrzymać właściwą jakość wód podziemnych;
- należy ograniczyć zabudowę na terenie dolin i obniżeń terenu oraz na obszarach z brakiem izolacji lub słabą izolacją w utworach wodonośnych celem zmniejszenia ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- należy uporządkować gospodarkę wodno-ściekową m.in. poprzez podłączenie terenów zwartej zabudowy do zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- należy zapewnić optymalne warunki zasilania cieków;
- należy chronić zbiorowiska roślinności wodnej i przywodnej;
- należy dążyć do zróżnicowania struktury zieleni, celem eliminacji zwiększonej erozji wodnej gleb;
- należy zachować jak największy udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji (w obszarze sporządzanego Planu w projekcie Studium nie wskazano minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej);
- należy chronić grunty przed zanieczyszczeniami przemysłowymi;
- należy monitorować i chronić przed zanieczyszczeniami grunty wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych;
- należy modernizować drogi i ulice;
- należy stosować innowacyjne rozwiązania techniczne jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu;
- w przypadku stwierdzenia ponadnormatywnego oddziaływania hałasu na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji należy stosować zabezpieczenia akustyczne zabezpieczające tereny podlegające ochronie akustycznej poprzez stosowanie ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zieleni izolacyjnej a w przypadku zakładów produkcyjnych również instalacji i technologii ograniczających hałas produkcyjny;
- należy dążyć do zwiększania konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego;
- należy ograniczać działalność powodującą nadmierny hałas, zwłaszcza w sąsiedztwie terenów mieszkalnych i publicznie dostępnych;
- należy ustanawiać strefy ochronne dla istniejących i planowanych elektroenergetycznych linii napowietrznych wysokich i najwyższych napięć (o napięciach znamionowych 110kV, 220kV i 400kV).

W rozdziale 6 niniejszej prognozy wskazano szczegółowe cele ochrony środowiska w zakresie ochrony wód i powietrza ustanowione w takich dokumentach jak: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. oraz Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjęty uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego w dniu 8 września 2020 r.

Jednym z celów ochrony środowiska ustanowionym na szczeblu krajowym jest ochrona przyrody realizowana m.in. na obszarach ochrony przyrody i poprzez ochronę obiektów ustanowionych na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*.

Na terenie opracowania nie są zlokalizowane obszary podlegające ochronie przyrody charakteryzujące się wysokimi zasobami biotycznymi. Natomiast na działkach ewid. nr 40397/15

i 40404/11 znajdują się **dwa pomniki przyrody**. Pierwszy z nich został ustanowiony orzeczeniem Nr 478 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie z dnia 24 lipca 1974 r. o uznaniu za pomnik przyrody, drugi rozporządzeniem nr 17 Wojewody Mazowieckiego z 26 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu ostrołęckiego. Obecnie dla obu pomników obowiązującym aktem prawnym określającym ich ochronę jest ww. rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego z 2008 r. Znajdujące się w obszarze opracowania pomniki przyrody to dęby szypułkowe, pierwszy z nich położony na dz. ewid. 40397/15 ma wysokość 18 m i pierśnicę 207 cm, drugi usytuowany na dz. ewid. 40404/11 ma wysokość 18 m i pierśnicę 305 cm. Zgodnie z ww. rozporządzeniem ochrona pomników przyrody obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 m od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa.

W stosunku do ww. drzew obowiązują następujące zakazy: niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu; wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych; uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby; dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej; likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych; wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych; zmiany sposobu użytkowania ziemi; wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych; umieszczania tablic reklamowych.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody powyższe zakazy nie dotyczą: prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa; likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

W otoczeniu obszaru Planu położone są następujące obszary:

- **Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) Ptaków - Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014 – najbardziej wysunięta w kierunku tego obszaru granica opracowania znajduje się w odległości około od 420 do 500 m na zachód od tego Obszaru Natura 2000. Analizowany teren jest odseparowany od Doliny Dolnej Narwi terenami zwartej zabudowy miasta Ostrołęki.

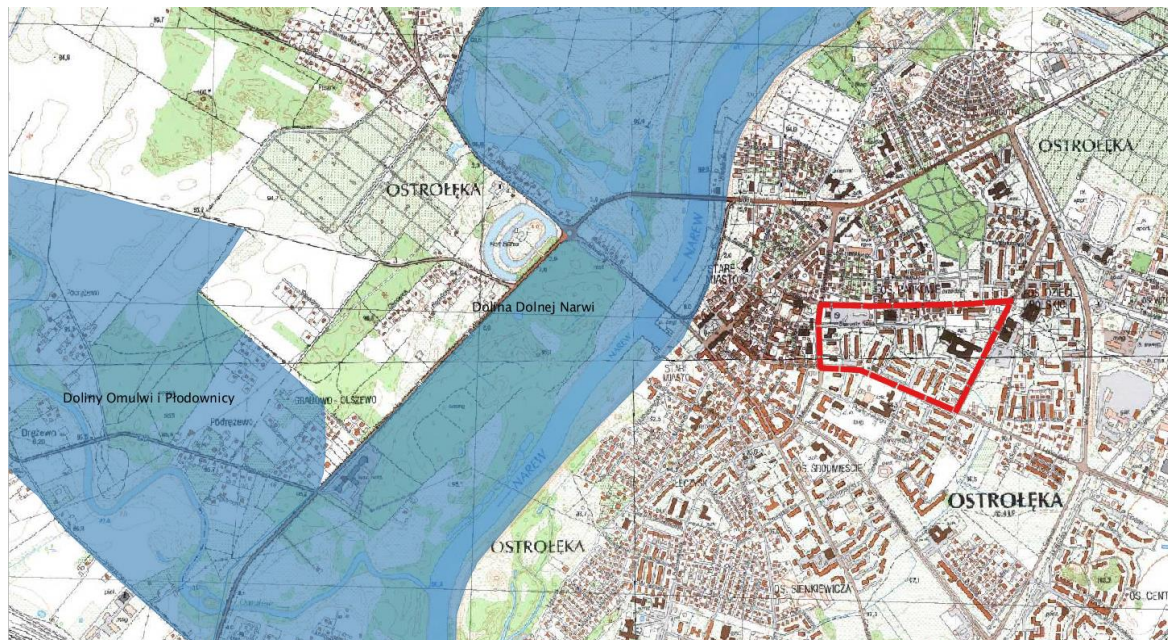
Celem utworzenia obszaru specjalnej ochrony ptaków jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, wymienionych w załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywy Ptasiej. W OSO Dolina Dolnej Narwi zinwentaryzowano 55 gatunków ptaków, w tym 32 jako przedmiot ochrony (wg danych z SFD, 2023). Jest to bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, szczególnie w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: dubelt, kulon, rybitwa czarna, kraska, krwawodziób. Występujące tu ptaki są związane z siedliskami wodnymi, nadwodnymi, łąkami, pastwiskami oraz terenami pól uprawnych.

Wg danych uzyskanych od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w 2019 r. na terenie miasta Ostrołęki występują następujące gatunki ptaków, będące przedmiotem ochrony w omawianym Obszarze Natura 2000:

Batalion *Philomachus pugnax* A151 - siedliskiem lęgowym batalionów są otwarte, rozległe łąki i pastwiska zalewowe oraz mechowiska. Gniazdują na ziemi, w suchym miejscu. Gatunek wędrowny, przylatuje w końcu marca do maja, odlatuje od początku lipca do października. Istotnymi zagrożeniami dla ptaków lęgowych są: drapieżnictwo ze strony lisa, jenota i norki amerykańskiej oraz wrony, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, wędkarstwo, zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk i pastwisk, budowa dróg, zmiany reżimu hydrologicznego skracające częstość i długość zalewów, zmiana sposobu użytkowania łąk

i pastwisk (np. zamiana na grunty orne lub zalesianie). Zagrożenia dla przelotnych batalionów to: zmiany reżimu hydrologicznego (brak wiosennych zalewów), zanik wypasu i zaniechanie koszenia skutkujące zarastaniem łąk i pastwisk, zmiana sposobu uprawy, napowietrzne linie energetyczne, budowa farm wiatrowych, budowa dróg oraz loty balonów, motolotni itp.

Rys. 8. Lokalizacja obszaru Osiedla Starosty Kosa (oznaczony czerwoną przerywaną linią) względem Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków – Dolina Dolnej Narwi oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków - Doliny Omulwi i Płodownicy (oznaczone niebieskim wypełnieniem; dane wms GDOŚ)

Brodzic piskliwy *Actitis hypoleucos* A168 - gniazduje w rozproszeniu w suchych miejscach w pobliżu wody (zwykle rzeki), pod osłoną traw, krzaków oraz gęstej roślinności. Gatunek wędrowny, przylatuje od kwietnia do maja, odlatuje od lipca do października. Zagrożenia dla brodzca piskliwego to: prace regulacyjne wód, wędkarstwo, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, rozwój zabudowy lotniskowej, drapieżnictwo ze strony lisa, jenota i norki amerykańskiej oraz wrony, intensyfikacja (w sezonie lęgowym) żeglugi motorowej i kajakowej, a także loty balonów, motolotni itp.

Brzegówka *Riparia riparia* A249 - kolonie brzegówki znajdują się przeważnie w stromych skarpach nadrzecznych, w zwirowniach, piaskowniach, urwistych brzegach różnego rodzaju zbiorników wodnych i w wykopach budowlanych, w wyrobiskach kopalni odkrywkowych. Gatunek wędrowny, przylatuje od kwietnia do maja, odlatuje od lipca do października. Zagrożenie dla brzegówki to: utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydro-logicznego rzek (podtapianie nom w czasie powodzi lub obrywania skarp w skutek ich przesuszenia), straty w lęgach spowodowane przez obfite deszcze w sezonie lęgowym lub spowodowane bezpośrednio przez ludzi w wyniku prowadzonych prac, dłuższego przebywania w pobliżu nor lub ich celowego niszczenia.

Cyranka *Anas querquedula* A055 – to gatunek wędrowny, przylatuje w marcu lub w kwietniu, odlatuje od sierpnia do października. Siedliskiem cyranki w obszarze są otwarte łąki, pastwiska (również stosunkowo suche) w sąsiedztwie starorzeczy. Czynnikami zagrażającymi w przypadku cyranki są: zarastanie użytków zielonych na skutek zarzucenia pasterstwa i braku koszenia oraz drapieżnictwo, a potencjalnie również penetracja siedlisk lęgowych przez ludzi oraz zmiany reżimu hydrologicznego.

Derkacz *Crex crex* A122 - gniazduje na rozległych wilgotnych łąkach, na ziemi pod osłoną traw lub w krzaku. Gatunek wędrowny, przylatuje w końcu kwietnia lub w maju, odlatuje od sierpnia do października. Istotnymi zagrożeniami dla derkacza są: osuszanie terenu, wczesny termin koszenia, a także jego sposób (do środka), zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk, zmiana sposobu użytkowania łąk i pastwisk oraz budowa dróg.

Dudek *Upupa epops* A232 - gniazduje w dziuplach, budkach lęgowych, opuszczonych budynkach,

stertach gałęzi w mozaikowym krajobrazie obfitującym w suche pastwiska i ugory. Zajmuje skraje starych widnych drzewostanów liściastych i aleje drzew w pobliżu rowów, pól i ugorów w obrębie terenów otwartych, a także niewielkie prześwietlone lasy z rozległymi polanami, przerębami i szerokimi przecinkami, obrzeża dużych lasów sąsiadujące z otwartymi terenami, także sady i obrzeża siedlisk ludzkich. Gatunek wędrowny, przylatuje od marca do początku maja, odlatuje od lipca do listopada. Zagrożenia stanowią: zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk, zamiana ubogich pastwisk, łąk i ugorów na grunty orne (zwłaszcza uprawy kukurydzy), wycinka dziuplastych drzew w krajobrazie rolniczym, rozwój zabudowy letniskowej.

Dziwonia *Carpodacus erythrinus* A371 – to gatunek wędrowny, przylatuje w maju i początku czerwca, odlatuje w sierpniu i początku września. Siedliskiem lęgowym są zakrzaczenia wśród terenów podmokłych, zwykle w pobliżu wód. Ptaki tego gatunku zostały zinwentaryzowane stosunkowo blisko terenu opracowania (w dolinie Narwi, za wałem przeciwpowodziowym, który odgradza teren planu od OSOP). Zagrożeniem dla dziwoni jest usuwanie zakrzaceń w pobliżu rzeki i starorzeczy.

Gągoł *Bucephala clangula* A067 - zamieszkuje rzeki, starorzecza, jeziora w strefie lasów liściastych czasem nawet stawy rybne pod warunkiem, że w pobliżu znajdują się stare, dziuplaste drzewa. Gniazduje z reguły w dziuplach drzew, zajmuje także budki lęgowe. Gatunek wędrowny, przylatuje w marcu i w kwietniu, odlatuje od września do listopada. Zagrożeniami dla gągoła są: intensywna penetracja brzegów rzeki, wyrąb starych drzewostanów oraz pojedynczych drzew dziuplastych, rozwój zabudowy letniskowej, nadmierna presja łodzi motorowych oraz kajaków (płoszenie, niepokojenie), a także napowietrzne linii energetyczne, loty balonów, motolotni itp.

Łabędź niemy *Cygnus olor* A036 - w dolinie Narwi zasiedla przede wszystkim starorzecza, czasem nawet dość silnie zarośnięte. Do zagrożeń w obszarze można zaliczyć wzrost antropopresji związany z rozwojem zabudowy letniskowej oraz ew. zanieczyszczenie wód.

Żuraw *Grus grus* A127 - to gatunek terytorialny. Gnieździ się w podmokłych lasach i na torfowiskach, a także zarastających torfiankach i starorzeczach, żeruje na łąkach i polach. Gniazdo zakłada na ziemi, w bardzo wilgotnym terenie, zazwyczaj jest ono zewsząd otoczone wodą. Gatunek wędrowny, przylatuje w marcu lub na początku kwietnia, odlatuje we wrześniu i październiku. Zagrożeniem dla żurawia są: zmiany reżimu hydrologicznego, rozwój zabudowy letniskowej, intensywna penetracja, a także budowa farm wiatrowych oraz loty balonów, motolotni itp.

Ponadto w okolicach Ostrołęki zinwentaryzowano również inne gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w OSO Dolina Dolnej Narwi takie jak: krzyk *Gallinago gallinago* A153, błotniak stawowy *Circus aeruginosus* A081, krwawodziób *Tinga totanus* A162, sieweczka obroźna *Charadrius hiaticula* A137, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius* A136, zimorodek *Alcedo atthis* A229. Przedstawiciele tych gatunków występują głównie na północny-wschód od granic miasta, w okolicach dużego sztucznego zbiornika wodnego (osadnika, obecnie częściowo wypełnionego wodą) w pobliżu miejscowości Wielki Las i Księży Las.

Jako **główne zagrożenia** w obrębie OSO dla ptaków będących przedmiotem ochrony, w Planie zadań ochronnych dla tego obszaru, wymieniono:

- rozwój zabudowy letniskowej (prowadzi do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk),
- intensywna penetracja brzegów starorzeczy przez wędkarzy, intensywna penetracja przez pieszych i samochody - zwłaszcza w dni wolne od pracy, nadmierna presja łodzi motorowych oraz kajaków, przejazdy samochodów terenowych, quadów i motocykli (powodują płoszenie ptaków i obniżenie jakości siedlisk lęgowych co może lokalnie przyczynić się m.in. do spadku sukcesu lęgowego lub porzucenia lęgów),
- napowietrzne linie energetyczne zlokalizowane w dolinach rzecznych (stwarzają ryzyko kolizji z lecącymi ptakami),
- zmiany sposobu użytkowania łąk, pastwisk i ugorów np. zamiana na grunty orne lub zalesianie (prowadzi do fragmentacji i utraty żerowisk i spadku sukcesu lęgowego), zmiany w użytkowaniu trwałych użytków zielonych (prowadzą do zarastania otwartych pastwisk i łąk stanowiących żerowiska oraz stanowiska lęgowe), usuwanie zakrzaceń w pobliżu rzeki i starorzeczy, stanowiących siedlisko lęgowe ptaków,
- wyrąb starych drzewostanów oraz pojedynczych drzew (powoduje utratę siedlisk gniazdowych),

- wczesny termin koszenia łąk i pastwisk, a także jego sposób (do środka) i bardzo niska wysokość (zagrożają łągom),
- presja lisa, jenota i norki amerykańskiej (prowadzi do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego),
- polowania (prowadzą do płoszenia ptaków oraz wzrostu śmiertelności w wyniku zabijania, zranienia oraz połykania śrucin ołowianych),
- wykonywanie lotów m.in. balonami, motolotniami nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także łągowiskami ptaków wodno-błotnych (powodują płoszenie, ograniczenie dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku mogą spowodować porzucenia łągów),
- zmiany naturalnego reżimu hydrologicznego - skracające częstość i długość zalewów, brak piaszczystych odsypów wewnątrz zakoli rzeki (wpływają na obniżenie jakości i powierzchni siedlisk łągowych), nadmierne odwodnienie terenu rowami melioracyjnymi (skutkuje spadkiem jakości siedliska łągowego),
- zanieczyszczenie wód (prowadzi do zubożenia bazy pokarmowej i zmian w strukturze siedlisk np. nadmiernej eutrofizacji oraz spadku przejrzystości wody),
- wydobywanie piasku i żwiru na terenach łągowych w czasie sezonu lęgowego (grozi zniszczeniem lub porzuceniem łągów).

• W dalszym otoczeniu przedmiotowego terenu znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005**. Jest on oddalony od granic opracowania o ok. 1,9 km. Ponadto jest on odseparowany poprzez tereny zabudowane miasta Ostrołęki, a także dolinę rzeki Narew (nie znajduje się w strefie zasilania tych rzek).

OSO obejmuje doliny rzek Omulew i Płodownica, w których zachowały się rozległe, największe w regionie Równiny Kurpiowskiej, torfowiska niskie. Prace melioracyjne prowadzone w tych dolinach nie były tak intensywne, dzięki czemu zachowały się tu naturalne tereny zalewowe. W dolnym odcinku Omulwi występują dobrze zachowane stare łągi. Znaczną część obszaru zajmują łąki o ekstensywnym sposobie użytkowania. Zgodnie z danymi zawartymi w Standardowym Formularzu Danych, aktualizowanym w 2022 roku, występuje tu co najmniej 26 gatunków ptaków łągowych z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Ponadto wykazano występowanie szeregu gatunków ptaków migrujących niewymienionych w Załączniku I. Jako przedmioty ochrony (PZO, 2016 r.) uznanych zostało 19 gatunków. Spośród nich 12 to gatunki z I załącznika Dyrektywy Ptasiej. Na terenie obszaru występuje kilka gatunków silnie zagrożonych wyginięciem (kraska, wodniczka i cietrzew). Obszar ma kluczowe znaczenie dla ochrony kulika wielkiego, będąc jedną z największych krajowych ostoi gatunku. Przedmiotami ochrony są gatunki zajmujące różnorodne siedliska. Na terenach łąk i turzycowisk są to: kropiatka, kulik wielki, rycyk, krwawodziób, dubelt, kszyk, błotniak łąkowy, wodniczka i cietrzew. W urozmaiconym krajobrazie kulturowym powszechnie występują: bocian biały, lerka, świergotek polny, dudek oraz ginąca kraska. Z kolei ze stawami rybnymi związane są: wąsatka i pliszka cytrynowa. Na terenach leśnych (ubogie bory sosnowe na piaszczystych glebach) powszechnie występuje lelek.

Na terenie Ostrołęki wg danych RDOŚ w Warszawie z 2019 r. nie zinwentaryzowano występowania gatunków będących przedmiotem ochrony. Natomiast na północ od granic miasta (w promieniu do 2 km) występują takie gatunki jak: świergotek polny *Anthus campestris* A255, lerka *Lullula arborea* A246, bocian biały *Ciconia ciconia* A031.

Jako **główne zagrożenia** w obrębie OSO dla ptaków będących przedmiotem ochrony, w Planie zadań ochronnych dla tego obszaru, wymieniono:

- zarastanie łąk na skutek zaprzestania wykaszania (utrata żerowisk i miejsc gniazdowania),
- żniwa (w przypadku gniazd zakładanych w uprawach zbóż i rzepaku), które rozpoczynają się zwykle w pełni okresu lęgowego (utrata łągów),
- intensywne użytkowanie łąk - częste koszenie i zwiększenie areału terenów z intensywną uprawą (utrata łągów),
- zaorywanie ugorów (atrakcyjnych miejsc żerowiskowych), zalesianie ugorów i muraw napiaskowych, zalesienia lub zabudowa gruntów piaszczystych w sąsiedztwie lasów, jak również wśród terenów rolnych (utrata siedlisk),

- zmniejszenie powierzchni otwartych (zręby, uprawy wielkopowierzchniowe) w efekcie eutrofizacji siedlisk leśnych i zmian w ich klasyfikacji,
- radykalne zmniejszenie powierzchni wysokich szuwarów na stawach,
- wycinanie starych dziuplastych drzew, głównie wierzb i topól, usuwanie niewielkich kęp zadrzewień w sąsiedztwie zabudowań wiejskich i łąk, wycinanie lub przycinka przydrożnych drzew (utrata siedlisk, miejsc gniazdowania),
- wzrost penetracji ludzi na terenach żerowiskowych i w miejscach gniazdowania (płoszenie),
- możliwość prostowania koryt rzecznych, włącznie z pogłębianiem koryta, powodujące osuszanie terenów przyległych; zmiana stosunków wodnych (utrata siedlisk),
- polowanie na kaczki (płoszenie, przypadkowe trafienia innych gatunków),
- drapieżnictwo, głównie ze strony lisa, kuny i dzika, a także psów i kotów (utrata lęgów),
- ulewne deszcze (zalewanie gniazd położonych w nieckach terenu).

Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu

Uwzględniając istniejące uwarunkowania (w tym środowiskowe, prawo miejscowe oraz istniejące zagospodarowanie), w obszarze Planu zaplanowano podstawowo adaptację zagospodarowania i użytkowania istniejącego bądź wyznaczonego w obowiązujących planach miejscowych. W środkowej części Planu wyznaczono teren zieleni urządzonej o powierzchni 0,29 ha stanowiący obecnie teren zieleni wraz z placem zabaw dla dzieci, obsługujący lokalne tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W obowiązującym planie miejscowym teren ten był przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Natomiast w części północno-wschodniej zlikwidowano wyznaczony w dotychczasowym prawie miejscowym teren zieleni urządzonej o powierzchni 0,17 ha, który obecnie w około połowie powierzchni zajęty jest przez plac miejski.

Biorąc powyższe pod uwagę obecnie w prawie miejscowym zwiększono powierzchnię terenów zieleni urządzonej. Jest to jednak niewielka zmiana.

Rys. 9. Zmiany sposobu przeznaczenia terenów zieleni urządzonej (kolorem ZIELONYM oznaczono teren dotychczas przeznaczony na teren zabudowy, a w projekcie Planu planowany teren zieleni urządzonej; kolorem CZERWONYM oznaczono teren dotychczas planowany jako zieleni urządzonej a obecnie zaplanowany do zabudowy)

Biorąc pod uwagę wytyczne Studium m. Ostrołęki, a także innych dokumentów określających politykę ekologiczną, wprowadzono następujące ustalenia mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi:

- wskazano na rysunku planu lokalizację pomników przyrody wraz z ich strefami ochronnymi oraz wskazano, iż w stosunku do pomników przyrody i ich stref ochronnych obowiązują ustalenia zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody;
- **zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko:**
 - zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu uzbrojenia terenu,
 - zakazano lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w obszarze Planu;
- **zasady ochrony środowiska gruntowo - wodnego i wód powierzchniowych:**
 - ustalono odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do oczyszczalni ścieków poprzez sieć kanalizacji sanitarnej;
 - wskazano wstępne oczyszczanie ścieków przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków;
 - ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów chłonnych, ogrodów deszczowych lub do zbiorników retencyjnych;
 - dopuszczono w obszarze planu, za wyjątkiem terenu zieleni urządzonej, odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w oparciu o sieć kanalizacji deszczowej;
 - wskazano obowiązek podczyszczania wód opadowych i roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzących z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego.
- **zasady ochrony powietrza atmosferycznego - ustalono ogrzewanie budynków:**
 - z sieci ciepłowniczej w oparciu o elektrociepłownię zlokalizowaną poza obszarem Planu;
 - z indywidualnych, odnawialnych źródeł energii (przy czym zakazano lokalizacji instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii: wolnostojących; o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW; wykorzystujących energię wiatru; otrzymaną z biogazu, biogazu rolniczego oraz biopłynów);
 - w razie braku warunków przyłączenia do sieci ciepłej działki budowlanej dopuszczono zaopatrzenie z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem gazu przewodowego, energii elektrycznej i oleju opałowego, a także z zastosowaniem innych paliw konwencjonalnych zgodnie z przepisami odrębnymi.
- **zasady ochrony przed hałasem:** ustalono obowiązek traktowania terenów oznaczonych symbolami MW jako terenów „pod zabudowę mieszkaniową”, 1UP, 2UP jako terenów „pod budynkami związanymi ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży”, terenów MWU, MNU jako terenów „pod zabudowę mieszkaniowo-usługową”, ZP jako terenu „na cele rekreacyjno-wypoczynkowe”, w rozumieniu przepisów odrębnych; dopuszczono realizację dróg rowerowych w drogach publicznych;
- **pozostałe zasady ochrony zdrowia ludzi:** ustalono podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę w oparciu o sieć wodociągową oraz komunalne ujęcia wód,
- **zasady ochrony funkcjonowania przyrodniczego:**
 - ustalono teren zieleni urządzonej,
 - ustalono zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych:

Tabela 3. Przybliżona, minimalna powierzchnia terenów niezabudowanych, stanowiących powierzchnię biologicznie czynną, po zrealizowaniu ustaleń Planu.

Symbole przeznaczenia terenów	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działce budowlanej [%]	Powierzchnia terenów w Planie [ha]	Minimalna powierzchnia terenów niezabudowanych [ha]
1MW	50	0,54	0,27
2-3MW	55	6,41	3,53
MWU	30	0,58	0,17
MNU	20	0,95	0,19

U	20	1,75	0,35
1UP, 3UP	30	0,52	0,16
2UP	40	3,55	1,42
ZP	60	0,3	0,18
KDZ, KDL, KDD, KDW	0	3,66	0
Sumy:		18,26	6,27

* brak określenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, przyjęto wartości wynikające z możliwości zagospodarowania terenu ustalone w Planie.

Jak wynika z powyższego zestawienia w Planie ustalono zachowanie niecałych 6,3 ha powierzchni biologicznie czynnej, co stanowi około 34,3% powierzchni Planu. W skład tych obszarów będzie wchodziła powierzchnia gruntu pokryta przez zieleń towarzyszącą zabudowie, a także zieleń urządzone. Do tej sumy nie wliczono terenów nieutwardzonych w obrębie terenów dróg, choć i tu będą zapewne występować tereny zieleni urządzonej, jak choćby zieleń przydrożna. Zatem podany powyżej minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej będzie prawdopodobnie nieco większy w obszarze Planu.

Wg wniosków zawartych w publikacji „Osiedle mieszkaniowe w strukturze przyrodniczej miasta” (2015 r.) wskazany na osiedlach mieszkaniowych wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, biorąc pod uwagę kształtowanie korzystnych warunków klimatycznych oraz szacunków dotyczących zagospodarowania wody opadowej, powinien oscylować na poziomie około 45%. Ustalony w Planie minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów MW, które dominują w obszarze Planu, spełnia ww. kryterium. Na pozostałych terenach z zabudową mieszkaniową i usługową udział ten jest mniejszy i wynosi od 20 do 30%.

Obecnie dominująca część terenów już jest zabudowana i pokryta materiałami nieprzepuszczalnymi. Jak wskazano wyżej sumarycznie w obszarze Planu przewiduje się redukcję terenów zabudowy i komunikacji na rzecz terenów zieleni urządzonej. W obowiązujących planach miejscowych nie wskazano jednoznacznie dla wielu terenów minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (uzależniono go dla niektórych terenów od wielkości działki planowanej inwestycji lub w ogóle tego wskaźnika nie określono), co powoduje że nie jest możliwe jednoznaczne porównanie tych aktów prawnych z obecnie tworzonym Planem pod kątem zmian w ustalonym minimalnym udziale powierzchni biologicznie czynnej. Ogólnie wskazane w dotychczas obowiązujących aktach prawnych średnie wartości są najczęściej podobne do tych wskazanych w sporządzanym Planie, zatem w niniejszej prognozie przyjęto, iż planowany minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w sporządzanym Planie nie spowoduje ograniczenia tej powierzchni w stosunku do planów obowiązujących.

Porównując wskazania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki dotyczące ochrony środowiska określone na podstawie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, z ustaleniami analizowanego aktu prawa miejscowego, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu uwzględniają wskazane cele.

10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

Sporządzany Plan adaptuje istniejące obecnie tereny zabudowy oraz układ drogowy, a także większość wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych terenów zabudowy i komunikacji. Przewiduje się, że sumarycznie w obszarze Planu nie dojdzie do zwiększenia intensywności zagospodarowania działek, w stosunku do intensywności zabudowy, która mogłaby być zrealizowana na podstawie obowiązującego prawa miejscowego, jak również nie przewiduje się realizacji wyższej zabudowy.

W związku z powyższym, w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego Planu, przewiduje się, biorąc pod uwagę istniejący stan zagospodarowania terenu oraz ustalone obowiązującym planem miejscowym zagospodarowanie (i prognozowane zmiany środowiska związane z realizacją tego zagospodarowania określone w rozdziale 7) brak negatywnego oddziaływania ustaleń sporządzanego Planu na:

- powierzchnię ziemi - ukształtowanie terenu i strukturę gleby (już obecnie ukształtowanie terenu i profil glebowy uległy przekształceniu i mogą one podlegać kolejnym zmianom zarówno realizując ustalenia obowiązującego prawa miejscowego jak i planowanego w sporządzanym Planie przeznaczenia);
- złoża kopalin, ponieważ na tym terenie ich nie udokumentowano;
- zasoby wodne naturalnych cieków i zbiorników wodnych, a także sztucznych zbiorników wodnych (w obszarze Planu i jego najbliższym sąsiedztwie brak jest ww. zbiorników wodnych);
- zasoby ilościowe wód podziemnych (w sporządzanym Planie zachowano ogółem podobny, jak w planach obowiązujących, udział terenów biologicznie czynnych stanowiących obszar zasilania i retencji wód opadowych, stworzono warunki - ustalając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz wyznaczając teren zieleni urządzonej - dla kształtowania zieleni wysokiej i średniej, która ma zdolność zatrzymywania wód opadowych);
- klimat lokalny (w sporządzanym Planie zachowano podobne, jak w planach obowiązujących, udziały powierzchni biologicznie czynnej, wysokości i intensywności zabudowy, kanały przewietrzania w postaci terenów zieleni i dróg, co spowoduje, że realizacja ustaleń Planu na klimat będzie znikoma).

10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu

Analizowany dokument wprowadza uregulowania określające lokalizację w obszarze Planu przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko. W Planie nie wyznaczono terenów produkcji, składów i magazynów oraz zakazano lokalizacji zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, co jest zgodne z art. 73 ust. 3 i 3a *ustawy Prawo ochrony środowiska*, w których zasadniczo wykluczono budowę ww. zakładów w obrębie zwartej zabudowy miast. Na całym obszarze Planu zakazano lokalizowania inwestycji mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu uzbrojenia terenu. W sporządzanym Planie dopuszczono zatem możliwość realizacji nowych, a także przebudowy i rozbudowy istniejących inwestycji, zgodnych z przeznaczeniem terenów, zaliczanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko takich jak drogi oraz urządzenia infrastruktury technicznej (sieci kanalizacyjne i wodociągowe, itp.).

W obiektach i lokalach usługowych, które mogą zostać zlokalizowane w obszarze Planu ograniczono dodatkowo zakres możliwych do funkcjonowania usług. Na terenach zabudowy usługowej oraz na terenach zabudowy mieszkaniowej dopuszczono lokalizację usług podstawowych, tj. służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców i użytkowników okolicznych terenów takich jak: biura, handel, usługi rzemiosła, usługi gastronomiczne, salon kosmetyczny lub fryzjerski, salon fotograficzny itp., a także usługi zdrowia, opieki społecznej i oświaty nie związane ze stałym pobytem usługobiorców.

Ponadto w granicach Planu obowiązują przepisy prawa powszechnego, w tym z zakresu art. 144 *ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*. Zgodnie z ww. artykułem eksploatacja wszelkich instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych, w tym na wyznaczonych Planem terenach zabudowy, nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

Ze wstępnych analiz, określających jakiego typu przedsięwzięcia mogą być realizowane na omawianym obszarze wynika, iż nie przewiduje się lokalizacji inwestycji mogących stanowić istotne źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza i hałasu, w tym bardzo istotne jest wykluczenie

szeregu potencjalnie uciążliwych usług na terenach, gdzie może być lokalizowana zabudowa mieszkaniowa lub obiekty oświaty.

Ponadto w sporządzanym dokumencie zaplanowano zachowanie kanałów przewietrzania obszarów zabudowy m.in. w postaci terenów dróg otaczających obszar Planu oraz towarzyszących im terenów otwartych (wydzielonych liniami zabudowy), a także wydzielając teren zieleni urządzonej i określając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co jest realizacją podstawowych wskazań Programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjętym uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. Kolejną realizacją ww. wskazań Programu ochrony powietrza jest zachowania na terenie zabudowy mieszkaniowej i usługowej minimum od 20 do 50% udziału powierzchni biologicznie czynnej. Będzie to warunkować możliwość zachowania i wykształcenia nowej zieleni, która może w przyszłości regenerować powietrze i ograniczać rozprzestrzenianie się fal dźwiękowych. Kompilacja tych czynników będzie umożliwiać więc ruch powietrza - wywiewanie i rozpraszanie ewentualnych zanieczyszczeń powietrza z terenów zabudowy w okresie zimowym i warunkować na umiarkowanym poziomie regenerację powietrza w okresie wegetacji roślin (poziom regeneracji powietrza będzie zależał od obecności i struktury roślinności, im struktura bogatsza tym poziom regeneracji będzie większy).

Ponadto należy wskazać, iż w obszarze Planu brak jest terenów cennych przyrodniczo, w tym takich które wpływają w sposób istotny pozytywnie na funkcjonowanie lokalnego klimatu, a zatem niewielka modyfikacja ustaleń dotychczasowego prawa miejscowego w zakresie przeznaczenia terenów nie spowoduje utraty tego typu zbiorowisk, oddziałujących pozytywnie znacząco na funkcjonowanie klimatyczne tego rejonu miasta.

W ustaleniach Planu wprowadzono zapis dotyczący zaopatrzenia w ciepło zgodny z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego w Polsce. W Planie ustalono zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz ze źródeł indywidualnych – z zastosowaniem gazu przewodowego, energii elektrycznej, oleju opałowego, a także z zastosowaniem innych paliw konwencjonalnych zgodnie z przepisami odrębnymi (przy czym mając na uwadze zasady określone w ustawie Prawo energetyczne, to o ile będą istniały techniczne i ekonomiczne przesłanki do przyłączenia do sieci ciepłowniczej to obiekty budowlane będą do niej podłączone) lub wykorzystujących odnawialne źródła energii. W Planie, biorąc pod uwagę potencjalną uciążliwość związaną z użytkowaniem niektórych instalacji do wytwarzania energii ze źródeł indywidualnych, w tym niemierzalne występowanie odorów, lub oddziaływanie na krajobraz, zakazano lokalizacji instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru, w tym z urządzeń o mocy mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych, oraz z biomasy, biogazu oraz biopłynów. Nie mniej w sporządzanym prawie miejscowym wskazano możliwość dywersyfikacji źródeł energii (istnieje możliwość pozyskania indywidualnie m.in. energii słonecznej, geotermalnej, aerotermalnej). Zapisy sporządzanego dokumentu są istotne ze względu na podwyższony wg kryteriów ochrony zdrowia poziom pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz przekroczenie norm benzo(a)pirenu w PM10 w Ostrołęce, których jednym z głównych źródeł jest emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Powyższe ustalenia są zgodne z obowiązującymi uchwałami Sejmiku Województwa z zakresu ochrony jakości powietrza, a także z postanowieniami Europejskiego Zielonego Ładu (2019 r.) w zakresie ustaleń dotyczących: redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 r. i osiągnięcia gospodarki neutralnej klimatycznie do 2050 r. Wprowadzono zatem ustalenia odpowiadające obecnym uregulowaniom prawnym z zakresu instalacji i czynników grzewczych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu, nie przewiduje się zwiększenia powierzchni terenów komunikacji, w związku z powyższym nie zwiększy się wtórny unos pyłów do powietrza z tego typu terenów. Nie przewiduje się również znaczącego zwiększenia intensywności zabudowy, w związku z powyższym nie należy przewidywać wzrostu ruchu pojazdów spalinowych związanych z realizacją ustaleń sporządzanego Planu. W Planie ponadto wprowadzono ustalenia z zakresu realizacji dróg rowerowych w drogach publicznych oraz obowiązku sytuowania stanowisk postojowych dla rowerów w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz przy usługach. Zasady te będą sprzyjały promocji poruszania się miastem bezemisyjnymi pojazdami.

W Planie nie wyznaczono nowych terenów o przeznaczeniu produkcyjnym, składowym i magazynowym, które mogłyby ze względu na stosowane technologie czy generację ruchu pojazdów

negatywnie oddziaływać na jakość powietrza i klimat akustyczny planowanych i istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej. W sporządzanym dokumencie prawidłowo, zgodnie z przepisami art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* określono, że w obrębie terenu zabudowy mieszkaniowej, usług publicznych i zieleni urządzonej, należy przestrzegać norm dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń Planu, nie przewiduje się zwiększenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu, w stosunku do stanu który by mógł zaistnieć w przypadku realizacji obecnego prawa miejscowego. Przewidywana emisja nie spowoduje pogorszenia warunków życia mieszkańców miasta oraz nie będzie oddziaływała na najcenniejsze w tym rejonie obszary przyrodnicze.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania pola elektromagnetycznego

W Planie nie przewiduje się realizacji nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych, które są źródłem promieniowania elektromagnetycznego.

W sporządzanym dokumencie, zgodnie z obowiązującymi przepisami - *ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych* - nie ustanowiono zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które również emitują fale elektromagnetyczne. Zgodnie z ww. ustawą istnieje jednak ograniczenie lokalizowania tych inwestycji na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (na tych terenach jest możliwa jedynie lokalizacja „infrastruktury technicznej o nieznacznym oddziaływaniu”, tj. m.in. instalacji radiokomunikacyjnych wraz z konstrukcją wsporczą do wysokości 5 m, jeżeli nie jest zaliczana do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nie stanowi przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000). Sytuując powyższe instalacje w terenach przeznaczonych w miejscach dostępnych dla ludzi należy przestrzegać norm zawartych w rozporządzeniu *Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku*.

Reasumując, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu są zgodne z obowiązującymi aktami prawa w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

W obszarze sporządzanego Planu miejscowego będą powstawały ścieki bytowe, wody opadowe i roztopowe z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni utwardzonych i ewentualnie ścieki przemysłowe w obiektach usługowych. Przy czym ilość powstających ścieków na tym terenie będzie porównywalna do sytuacji, gdyby w pełni zrealizować obowiązujące prawo miejscowe. *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* (w szczególności *Rozdział 2 – Zasady ochrony wody*) określa w sposób szczegółowy reguły dotyczące ochrony wód, w tym ograniczania odprowadzania ścieków oraz zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do wód i do ziemi.

Na etapie sporządzania Planu brak jest dokładnych informacji dotyczących ilości powstających ścieków, jak i ich rodzajów. Z reguły ścieki bytowe stanowią około 95% zużytej wody. W skład ścieków komunalnych wchodzi zanieczyszczenia organiczne, nieorganiczne oraz różnego rodzaju pyły. Do nieorganicznych zanieczyszczeń rozpuszczalnych należą sole mineralne, wpływające na właściwości chemiczne wody, np. kwas siarkowy, który dostaje się na powierzchnię ziemi i do wód w postaci tzw. kwaśnych deszczów, czy toksyczne sole metali ciężkich (np. ołowiu, rtęci), które działają zabójczo na organizmy żywe.

Sporządzany Plan stwarza, na stosunkowo wysokim poziomie jak na tereny centrum miasta, warunki do fitoremediacji zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb warunkując możliwość zachowania i kształtowania zieleni niskiej i wysokiej na terenie zieleni urządzonej, a także w terenach zabudowy, w obrębie wymaganej planem powierzchni biologicznie czynnej, na powierzchni co najmniej 34% jego obszaru.

Ustalenia analizowanego Planu, poprzez regulację zasad gospodarki ściekowej, powinny docelowo przyczynić się do neutralizacji zanieczyszczeń bytowych, zanieczyszczeń wypłukiwanych z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych, a także zanieczyszczeń przemysłowych. W Planie ustalono obowiązek przyłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni. Ścieki odprowadzane przez oczyszczalnię ścieków muszą spełnić normy określone

przepisami prawa. Gwarantuje to zatem odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi prawem standardami.

Odnośnie ścieków przemysłowych w Planie wskazano przestrzeganie przepisów dotyczących ich oczyszczania. Wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych dostawca ścieków przemysłowych wprowadzając je do urządzeń kanalizacyjnych zapewnia m.in. ograniczenie lub eliminację substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego zgodnie z określonymi standardami.

W stosunku do zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych w Planie obowiązują zasady określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych, w którym ustalono, że wody opadowe i roztopowe ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej (...) miast, powinny być oczyszczone w ilości, jaka powstaje o natężeniu co najmniej 15 l/sek/1ha, zaś z obiektów magazynowania i dystrybucji paliw w ilości jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l/sek/1ha, w taki sposób, aby w odpływie do odbiornika zawartość substancji zanieczyszczających była nie większa niż 100 mg/l zawiesin ogólnych, a węglowodorów ropopochodnych - nie większa niż 15 mg/l (z uwzględnieniem sytuacji, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne). Natomiast wody opadowe i roztopowe z obszarów Planu pochodzące z powierzchni niewymienionych wyżej, tj. nieutwardzonych, mogą być odprowadzane do wód i ziemi bez oczyszczania.

Opisane wyżej regulacje dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł grzewczych, a także komunikacyjnych (ustalenia wspomagające politykę miasta mającą na celu promocję ruchu rowerów lub innych indywidualnych pojazdów bezemisyjnych typu hulajnogi), będą również pozytywnie oddziaływały na zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia wód opadowych i roztopowych.

Wskazane ustalenia prawidłowo zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych i przemysłowych oraz ograniczają przenikanie nieczystości spływających z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych - gwarantują odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi standardami. Zapisy Planu ograniczając możliwość kumulowania się zanieczyszczeń w glebie oraz wodach gruntowych i powierzchniowych uwzględniają tym samym wytyczne Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły (przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.), aby chronić, poprawiać i przywracać wszystkie części wód powierzchniowych i podziemnych oraz chronić i poprawiać sztuczne i silnie zmienione wody, a także dążyć do osiągnięcia ich dobrego stanu lub potencjału ekologicznego.

Nie przewiduje się również przenikania znaczących ilości zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych, które są ujmowane przez wodociągi miejskie poza granicami Planu (w Planie ustalono zaopatrzenie w wodę do celów bytowych ze źródeł komunalnych). Wynika to m.in. z ustaleń Planu, które zapobiegają przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód. Ponadto omawiany teren nie znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wód dla wodociągów miejskich. W związku z tym nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na zdrowie ludzi, a także rośliny i zwierzęta pod względem wprowadzania zanieczyszczeń do wód.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

W wyniku realizacji ustaleń Planu nie przewiduje się znaczącego wzrostu ilości produkowanych odpadów, w stosunku do sytuacji, w której zostałyby w pełni zrealizowane obowiązujące prawo miejscowe. W wyniku realizacji jego ustaleń, podobnie jak ma to miejsce obecnie, będą powstawać głównie odpady z następujących grup wymienionych w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów:

- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (oddziaływanie chwilowe);

- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz ze stacji uzdatniania wody pitnej i wody do celów technologicznych (oddziaływanie pośrednie);
- odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (oddziaływanie długoterminowe).

Na obecnym etapie planowania można prognozować, iż w obrębie obszaru Planu największy udział będą miały odpady z ostatniej wymienionej grupy.

Ponadlokalne oddziaływanie realizacji ustaleń Planu w zakresie odpadów będzie związane ze składowaniem ich części na wysypisku odpadów, co będzie skutkowało powstawaniem sztucznego wzniesienia (zmianami rzeźby terenu) poza granicami opracowania, a także produkcją gazów wysypiskowych (które potencjalnie mogą powodować lokalny wzrost zanieczyszczeń oraz przyczynić się do efektu cieplarnianego, obecnie jednak gazy wysypiskowe są najczęściej wykorzystywane jako paliwo energetyczne) i odcieków (podlegających oczyszczeniu). Plan wskazuje sposób gospodarowania odpadami na obszarze Planu zgodny z przepisami odrębnymi, w tym ze stosownymi uchwałami Rady Miasta Ostrołęki przyjętymi w celu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz Planem gospodarki odpadami, które to dokumenty zostały pozytywnie zaopiniowane przez organy ochrony środowiska i są zgodne z wytycznymi w tym zakresie dokumentów wyższego rzędu.

Podsumowując należy stwierdzić, iż ustalenia Planu prawidłowo regulują gospodarkę odpadami.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

W obszarze Planu nie wyznaczono terenów przeznaczonych do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, w obrębie których w przypadku braku wprowadzenia zakazu zgodnie z *ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, można w obszarach zwartej zabudowy miast lokalizować zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie przewiduje się więc zwiększenia zagrożenia wynikającego z możliwości wystąpienia poważnych awarii w związku z realizacją ustaleń Planu.

10.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze

Nie przewiduje się istotnego oddziaływania sporządzanego aktu prawa miejscowego na różnorodność biologiczną oraz rośliny i zwierzęta ze względu, iż zgodnie ze stanem istniejącym jak i ustaleniami obowiązującego prawa miejscowego, teren ten pełni marginalną funkcję biologiczną. Występują tu stosunkowo mało wartościowe zbiorowiska roślinności kultywowanej lub ruderalnej. W sporządzanym Planie ustalono zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej na wszystkich terenach zabudowy, który odpowiada realnemu przeciętnemu zagospodarowaniu zabudowanych działek budowlanych na przedmiotowym terenie, a także wskazano teren zieleni urządzonej.

Zachowane walory przyrodnicze tego obszaru (zieleni urządzona towarzysząca zabudowie i układowi komunikacyjnemu) będą nadal stanowiły miejsce okresowego bytowania pospolitych, charakterystycznych dla terenów miejskich gatunków zwierząt, obecnie tu występujących.

Ustalenia Planu nie oddziałują na gatunki roślin i zwierząt podlegające ochronie gatunkowej, jak i typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Dyrektywie Rady 92/43/EWG, gdyż takie nie występują na analizowanym terenie i w jego sąsiedztwie. Brak jest również wpływu realizacji Planu na System Przyrodniczy Miasta, ponieważ omawiany teren nie znajduje się w tym Systemie, jak również z nim nie sąsiaduje, a ustalone w Planie zasady ochrony środowiska gwarantują, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska w obrębie tego Systemu. Omawiany teren nie jest położony w obrębie innych – regionalnych, krajowych czy europejskich płatów i korytarzy ekologicznych, przez co realizacja ustaleń Planu nie oddziałuje na spójność sieci obszarów Natura 2000.

Omawiając zagadnienia dotyczące ochrony bioróżnorodności należy pamiętać, że nie tylko ustalenia Planu dotyczące zagospodarowania terenu są istotne – ale często nawet ważniejsze są działania dotyczące użytkowania i intensywności pielęgnacji, których w planie miejscowym zapisać nie można.

Jako przykład może posłużyć grabienie liści. W planie miejscowym nie można określić intensywności grabienia, ale już na poziomie pielęgnacji zieleni w mieście można wprowadzić zasadę pozostawiania na niektórych obszarach opadłych liści (nie wywożenia ich), co pozwoliłoby na rozwój bezkręgowców i polepszyłyby lokalne siedliska np. dla jeży, a tym samym zwiększyłyby bioróżnorodność tego rejonu miasta.

10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody

W obszarze Planu znajdują się dwa drzewa będące pomnikami przyrody. W Planie usankcjonowano powyższą ochronę wskazując lokalizację ww. pomników przyrody i ich strefy ochronne oraz wskazując na obowiązek przestrzegania rygorów określonych dla tej formy ochrony przyrody. Uwzględniając w ustaleniach Planu ochronę tych drzew w strefie ochronnej nie dopuszczono lokalizacji nowych budynków, których budowa mogłaby uszkodzić system korzeniowy i koronę tych drzew. Tym samym uwzględniono również rygor określony w art. 45 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* mające na celu ochronę pomników przyrody.

Jak określono w rozdziale 9 w odległości od 420 do 500 m na zachód od terenu Planu znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014, zaś w odległości około 1,9 km znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - Doliny Omulwi i Płodownicy** PLB140005. Obszary te są miejscem bytowania i migracji ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, które są przede wszystkim związane z siedliskami dolin rzecznych - łąk, zadrzewień nadwodnych, piaszczystych łąk nadrzecznych a także starorzeczy.

Obszar opracowania stanowi krajobraz typowo miejski, o zredukowanym funkcjonowaniu biologicznym. Ze względu na odmienny krajobraz przedmiotowego obszaru i analizowanych obszarów Natura 2000, przedzielenie terenu opracowania i obszarów chronionych zabudową miasta Ostrołęki, a w przypadku obszaru „Doliny Omulwi i Płodownicy” stosunkowo duże oddalenie od omawianych obszarów ochrony, realizacja ustaleń Planu nie będzie w sposób istotny wpływać na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność. Realizacja ustaleń Planu nie przyczyni się do zwiększenia poziomu zagrożeń wymienionych w Planie zadań ochronnych dla ptaków, będących przedmiotem ochrony w ww. obszarach Natura 2000, w tym nie przyczyni się do zwiększenia penetracji przez rekreantów terenów dolinnych.

Jedynym zagrożeniem, na które realizacja ustaleń sporządzanego Planu może mieć potencjalnie wpływ, jest zagrożenie zanieczyszczenia wód rzeki w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”. Jak wskazano we wcześniejszym rozdziale 10.2, w Planie prawidłowo określono zabezpieczenia jakości wód odprowadzanych do gruntu i wód powierzchniowych. Realizacja sporządzanego Planu nie będzie również wpływać w sposób istotny na zmiany ilości wód odprowadzanych do zlewni Narwi. Tym samym analizowany dokument nie będzie wpływał na zmianę warunków siedliskowych gatunków podlegających ochronie w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”.

W prognozie nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji ustaleń Planu na tereny sąsiednie (za wyjątkiem odprowadzania odpadów do zakładu utylizacji i składowania odpadów, odprowadzania ścieków do oczyszczalni oraz poboru wody). Jako istotne dla ochrony ptaków i zajmowanych przez nie siedlisk należy uznać, poza wspomnianym wyżej ograniczeniem możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód, ograniczenie możliwości emisji zanieczyszczeń atmosferycznych – emisji niskiej (rozdział 10.2, podrozdział: *Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza*). Sporządzany Plan wskazuje na obowiązek przestrzegania regulacji z zakresu zasad gospodarki odpadami, w związku z powyższym należy spodziewać się, że jego realizacja nie przyczyni się do zwiększenia występowania dzikich wysypisk śmieci w obszarach ochrony przyrody.

Reasumując nie przewiduje się, aby ustalenia Planu powodowały pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono ww. obszary Natura 2000, wpływały negatywnie na gatunki będące przedmiotem ochrony w tych obszarach oraz powodowały zmniejszenie integralności tych obszarów lub ich powiązań z otoczeniem.

10.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Na analizowanym obszarze nie znajdują się obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków, w tym wpisane do rejestru zabytków. W rejonie tym brak jest również wyróżniających się pozytywnie budynków wymagających ochrony. Przy skrzyżowaniu ulic Piłsudskiego i Hallera, na niewielkim skwerze, znajduje się pomnik upamiętniający Mieszkańców Ziemi Ostrołęckiej Poległych Za Wolność Ojczyzny. Biorąc powyższe pod uwagę w Planie miejscowym w rejonie ww. pomnika nie dopuszczono do lokalizacji nowej zabudowy wskazując nieprzekraczalne linie zabudowy, stwarzając tym samym warunki do zachowania strefy widokowej na ten obiekt.

Omawiany Plan miejscowy jest sporządzany na podstawie zmienionej, poprzez *ustawę z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. W związku z powyższym część niegdyś wymaganych i możliwych ustaleń planu miejscowego dotyczących ochrony wartości kompozycyjno-estetycznych krajobrazu została przeniesiona do innych przepisów miejscowych, ograniczając w tym zakresie możliwość kształtowania krajobrazu w planach miejscowych. Dotyczy to ustaleń w zakresie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz materiałów budowlanych, z jakich mogą zostać wykonane. Możliwy do ustalenia w planach miejscowych zakres ogranicza się zatem do kształtowania pozostałych elementów zabudowy i zagospodarowania terenu.

Plan miejscowy w zakresie ochrony i zasad kształtowania wartości kompozycyjno-estetycznych krajobrazu odnosi się więc głównie do gabarytów budynków i budowli, a także ich kolorystyki i materiałów z jakich mogą być wykonane. W obszarze Planu ustalono następujące parametry i wskaźniki zabudowy mające wpływ na kształtowanie walorów krajobrazu:

- maksymalną wysokość zabudowy:
 - budynków – od 36 m (w przypadku terenów z istniejącą zabudową mieszkaniową wielorodzinną 12-kondygnacyjną), poprzez 16 m (w przypadku terenów z istniejącą zabudową mieszkaniową wielorodzinną 5-kondygnacyjną) do 12 m (w przypadku zabudowy na terenach mieszkaniowych jednorodzinnych lub usługowych),
 - pozostałej zabudowy – 10 m;
- kąt nachylenia dachów budynków
 - mieszkalnych wielorodzinnych: dachy płaskie,
 - mieszkalnych jednorodzinnych: dachy pochyłe - dwu lub wielospadowe o jednakowym kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 25° do 45°,
 - pozostałych: dachy płaskie lub dachy pochyłe dwu lub wielospadowe o jednakowym kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 12° do 45°;
- kolorystykę elewacji budynków:
 - naturalne kolory materiałów takich jak kamień, drewno, cegła ceramiczna, aluminium, miedź, stal nierdzewna,
 - na powierzchniach tynkowanych lub wykonanych z betonu barwionego obowiązuje stosowanie kolorów według systemu NCS o odcieniach posiadających do 20% domieszki czerni oraz nie przekraczające 20% nasycenia koloru,
 - dopuszcza się stosowanie odcieni spoza określonych wyżej przedziałów barw na fragmentach ścian tynkowanych lub wykonanych z betonu barwionego nieprzekraczających 30% powierzchni danej elewacji, za wyjątkiem elewacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych i budynków mieszkalnych wielorodzinnych.

Jak wynika z powyższego zestawienia w Planie ustalono gabaryty zabudowy odpowiadające dotychczasowemu stanowi zagospodarowania. Budynki za wyjątkiem istniejących budynków w obrębie terenu 1MW, będą miały jednolite gabaryty. Ponadto zaplanowano stonowaną kolorystykę ich elewacji. Ustalona w Planie forma zabudowy będzie się harmonijnie wpisywała w istniejący krajobraz miejski.

Dla percepcji krajobrazu istotne jest również ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w terenach zabudowy. W obrębie tej powierzchni możliwa będzie realizacja zieleni urządzonej, która może wpływać harmonizująco na krajobraz antropogeniczny.

Podsumowując, w związku z realizacją ustaleń Planu nie przewiduje się powstania obiektów zaburzających ład przestrzenny.

10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej prognozie należy stwierdzić, że:

- tereny zabudowy w Planie są prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zabezpieczone przed wystąpieniem naturalnych katastrof związanych z:
 - powodzią – w obrębie granic Planu nie występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią,
 - lokalnymi podtopieniami związanymi z wysokim stanem wód gruntowych – w obrębie granic Planu nie występują niekorzystne warunki gruntowo-wodne,
 - osuwaniem się mas ziemi – w obszarze opracowania nie zidentyfikowano terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów,
 - pożarami – w obrębie Planu i w jego otoczeniu nie występuje łatwopalna zabudowa oraz suche lasy, stwarzające ryzyko szybkiego rozprzestrzeniania się pożarów;
- zachowanie na umiarkowanym poziomie udziału powierzchni biologicznie czynnej, będzie warunkowało kształtowanie klimatu lokalnego w tym rejonie miasta na stosunkowo korzystnym poziomie dla zdrowia ludzi – w sezonie wegetacyjnym towarzyszące zabudowie mieszkaniowej tereny zieleni będą zwiększać wilgotność oraz regenerować powietrze zasilając je w tlen, a także będą na umiarkowanym poziomie ograniczały przegrzewanie tego obszaru w okresie letnich upałów. W okresie zimowym tereny te będą sprzyjały wymianie pionowej i poziomej powietrza wpływając na lepsze przewietrzanie, w tym wywiewanie zanieczyszczeń;
- nakaz zaopatrzenia w wodę w oparciu o komunalne sieci i urządzenia zaopatrzenia w wodę gwarantuje zaopatrzenie ludności na obszarze Planu w wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*;
- regulacja zasad dotyczących gospodarki ściekami w Planie zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia miejskie, poza obszarem Planu;
- ustalenia Planu zapobiegają realizacji na terenach zabudowy przeznaczonych do pobytu ludzi urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań oraz nie dopuszcza się do realizacji nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi narażonych na takie oddziaływania. Ustalenia Planu nie generują powstania nowych źródeł istotnych uciążliwości;
- regulacje Planu w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym są zgodne z przepisami w tym zakresie;
- w obszarze Planu nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*. Obszar ten nie jest również położony w zasięgu stref oddziaływania takich zakładów.

Reasumując - nie przewiduje się zasadniczo negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na zdrowie ludzi na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Planu znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 150 km do wschodniej granicy kraju, ok. 140 km do północnej granicy, ok. 410 km do południowej granicy i ok. 480 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 10 niniejszej prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Planu na środowisko i zdrowie ludzi wynika, iż ustalenia Planu nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko, o którym mowa w art. 104 *ustawy z dnia*

3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

Wywołane wejściem w życie ustaleń sporządzanego Planu przekształcenia środowiska przyrodniczego będą miały charakter umiarkowany. Nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń Planu na tereny cenne przyrodniczo występujące w otoczeniu - Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000: Dolina Dolnej Narwi oraz Doliny Omulwi i Płodownicy. W Planie dopuszczono niewielką zmianę sposobu zagospodarowania obszaru, który obecnie jest już w dużym stopniu przekształcony antropogenicznie w skutek jego urbanizacji.

W niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, które należy wprowadzić do ustaleń Planu. Wynika to z faktu, iż sporządzona Prognoza stanowi integralny element Planu miejscowego i w związku z tym większość ewentualnych korekt, mających na celu minimalizację zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i kulturowego, było wprowadzane na bieżąco przy współpracy autorów Planu i prognozy. Biorąc pod uwagę dostępne środki, istniejące uwarunkowania prawne, w tym obowiązujące ustalenia kierunkowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, ograniczono do minimum niekorzystne skutki realizacji ustaleń Planu na środowisko. W prognozie stwierdzono więc brak istotnych negatywnych oddziaływań będących rezultatem realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w mieście Ostrołęka obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych. Z tego również względu nie proponuje się działań kompensacyjnych.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Osiedla Starosty Kosa” w Ostrołęce, jako element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do zapisów art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oraz wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce. Podstawą odniesienia w prognozie była obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie: Opracowania ekofizjograficznego, Programu ochrony środowiska, wizji terenowej, a także sytuacja planowana w obowiązujących dokumentach planistycznych. W trakcie opracowywania prognozy korzystano również z danych znajdujących się na stronach internetowych oraz z dostępnych publikacji i dokumentów.

Planem został objęty obszar o powierzchni około 18,26 ha, położony w centralnej części miasta Ostrołęki. Obszar sporządzanego Planu obejmuje tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i usługowej wraz z towarzyszącym im układem komunikacyjnym. Geomorfologicznie obszar ten położony jest na tarasie nadzalewowym doliny Narwi, którego wierzchnią warstwę stanowiły pierwotnie utwory rzeczne: piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych, a także lokalnie namuły zagłębień bezodpływowych na ww. piaskach. Obecnie rzeźba terenu i budowa wierzchniej warstwy utworów glebowych została znacząco przekształcona, a teren odwodniony. Wody gruntowe na tym obszarze występują na głębokości ok. 2-3 m p.p.t. Omawiany teren nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią i nie jest zagrożony osuwaniem się mas ziemnych. Występujące tu zbiorowiska roślinności urządzonej są miejscem bytowania pospolitych gatunków zwierząt.

Obszar Planu nie jest położony w obszarowej formie ochrony przyrody, ale występują na jego terenie obiekty – pomniki przyrody – podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. W odległości około 0,4-0,5 km od jego granic znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”** PLB 140014, zaś w odległości ok. 1,9 km położony jest **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Doliny Omulwi i Płodownicy”** PLB140005.

W obszarze opracowania i w jego otoczeniu występują następujące problemy stanu i funkcjonowania środowiska:

- przekształcenie powierzchni ziemi i warunków gruntowych wynikające z urbanizacji tych terenów. Spowodowało to powstanie stałych nasypów i w mniejszym stopniu stałych wykopów antropogenicznych, zmianę struktury gleby, w tym jej ubicie i redukcję warstwy próchnicznej, ograniczenie natlenienia oraz krążenia wody w glebie;
- występowanie deficytów wód gruntowych w wyniku ograniczenia spływu powierzchniowego (przez powierzchnie utwardzone czy ubitą glebę) i odwodnienia terenu przez sieć kanalizacji deszczowej, a także elementy infrastruktury technicznej i podpiwniczenia budynków. Przyspieszeniu odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych sprzyja dodatkowo nieduży udział wysokiej roślinności. Zespół tych czynników przyczynia się do występowania zjawiska suszy w okresach braku opadów atmosferycznych;
- zanieczyszczenie wód rzeki Narew, która jest odbiornikiem ścieków sanitarnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych z terenu miasta;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w mieście benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem, a także okresowo i lokalnie pyłem zawieszonym PM_{2,5}. Przyczyną podwyższonego poziomu pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe jest głównie emisja zanieczyszczeń z indywidualnych pieców służących zaopatrzeniu w ciepło (tzw. niska emisja), a w mniejszym stopniu emisja spowodowana ruchem pojazdów silnikowych oraz napływ zanieczyszczeń. Nieduży udział terenów zadrzewionych i zakrzewionych powoduje, że w tym rejonie miasta powietrze nie podlega intensywnej regeneracji. Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem tych zanieczyszczeń, z warunkami meteorologicznymi, a także oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych;

- nieduży udział zieleni wysokiej i brak naturalnych bądź seminaturalnych zbiorowisk roślinnych powoduje ograniczenia funkcjonowania biologicznego tych terenów, w tym brak dogodnych miejsc bytowania fauny.

Przedmiotowy obszar znajduje się w obrębie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce z 2006 r., który podlegał miejscowym zmianom w wyniku przyjęcia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce: dla jednostki strukturalnej AU.6 w 2009 r., dla jednostki strukturalnej MWU.7 w 2010 r. oraz dla jednostki strukturalnej MWU.7-KPJ w 2014 r. Dominująca część tego obszaru jest obecnie przeznaczona w planach miejscowych na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i usługowej wraz z towarzyszącym tej zabudowie układem komunikacyjnym.

W sporządzanym Planie miejscowym ustalono następujące tereny funkcjonalne:

MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (stanowią ok. 38,1% obszaru Planu);

MWU - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej (stanowią ok. 3,2% obszaru Planu);

MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (stanowią ok. 5,2% obszaru Planu);

U - tereny zabudowy usługowej (stanowią ok. 9,6% obszaru Planu);

UP - tereny zabudowy usług publicznych (stanowią ok. 22,3% obszaru Planu);

ZP - teren zieleni urządzonej (stanowi ok. 1,6% obszaru Planu);

KDZ - tereny dróg publicznych klasy zbiorczej;

KDL - tereny dróg publicznych klasy lokalnej;

KDD - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej;

KDW - teren drogi wewnętrznej (tereny dróg stanowią łącznie ok. 20% obszaru Planu).

W celu ochrony walorów środowiska i kształtowania dobrych warunków życia ludzi w Planie zostały określone m.in. zasady lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony jakości powietrza oraz ochrony przed hałasem.

Następstwem realizacji ustaleń Planu będą dalsze przekształcenia obszaru opracowania, który już obecnie uległ urbanizacji. Należy również wskazać, iż sporządzany Plan adaptuje w dużej części przeznaczenie terenów zgodnie z obowiązującym prawem miejscowym. Ustalenia Planu są zgodne z: uwarunkowaniami przyrodniczymi określonymi w Opracowaniu ekofizjograficznym, Programie ochrony środowiska oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki.

Ustalenia sporządzanego aktu prawa miejscowego uwzględniają przepisy obowiązujących aktów prawnych z zakresu ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego, co sprzyja kształtowaniu poprawnej jakości warunków życia ludzi, którzy będą w tym rejonie przebywać. W sposób prawidłowy ograniczono emisję zanieczyszczeń wód, gleby oraz powietrza, a także hałasu i pól elektromagnetycznych. W projekcie Planu nie przewiduje się sytuowania obiektów i urządzeń, których oddziaływanie mogłoby powodować przekroczenie standardów jakości poszczególnych komponentów środowiska czy zdrowia ludzi.

Skutki realizacji ustaleń Planu mają głównie charakter miejscowy, nie zagrażają natomiast funkcjonowaniu przyrodniczemu i zmniejszeniu spójności sieci obszarów Natura 2000 położonych w otoczeniu. Nie przewiduje się ponadto wpływu planowanych inwestycji na środowisko poza granicami kraju, a także negatywnego wpływu realizacji ustaleń Planu na zdrowie ludzi.

W Planie wprowadzono również szereg korzystnych dla środowiska i stanu zdrowia ludzi ustaleń, w tym wymaganych przepisami odrębnymi. Do ustaleń oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- wprowadzenie zasad zagospodarowania, takich jak: ustalenie na terenach zabudowy minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie od 20 do 55% powierzchni działki budowlanej oraz wyznaczenie terenu zieleni urządzonej – warunkuje zachowanie, na stosunkowo wysokim poziomie jak na tereny zurbanizowane, funkcjonowania hydrologicznego (infiltrację wód opadowych do gruntu, ich retencję i naturalne oczyszczanie), klimatycznego (wymianę powietrza i

jego regenerację) oraz biologicznego (możliwość wykształcenia stosunkowo bogatych, jak na tereny zurbanizowane, zbiorowisk roślinnych, mogących być miejscem żerowania i bytowania zwierząt związanych z krajobrazem miasta),

- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości powietrza atmosferycznego - dopuszczenie dywersyfikacji źródeł energii cieplnej i obowiązku stosowania rodzajów instalacji i paliw ograniczających emisję zanieczyszczeń, wprowadzenie zasad służących promocji przemieszczania się po mieście rowerami lub innymi indywidualnymi pojazdami bezemisyjnymi,
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed hałasem, w tym nie dopuszczenie lokalizacji nowego zagospodarowania, które jest źródłem ponadnormatywnego hałasu, a także wprowadzenie ww. zasad służących zmniejszeniu ruchu pojazdów silnikowych emitujących hałas,
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód gruntowych i powierzchniowych takich jak ustalenie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych do oczyszczalni ścieków poprzez przewody kanalizacyjne, zachowanie terenów zieleni które samooczyszczają wody opadające na grunt, a także wprowadzenie ww. zasad służących zmniejszeniu ruchu pojazdów silnikowych emitujących zanieczyszczenia do powietrza, które opadają następnie na glebę i przedostają się do wód podziemnych.

Podsumowując, w związku z brakiem istotnych negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu Planu dla środowiska, w tym w szczególności dla celów i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz negatywnego oddziaływania na integralność i spójność systemu tych obszarów – w niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań łagodzących oddziaływanie na środowisko, które należy wprowadzić w projekcie Planu.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych oraz kompensujących.

Załącznik nr 1

Oświadczenie kierującego zespołem autorskim Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ja niżej podpisana, Małgorzata Hoser, oświadczam, że jako osoba kierująca zespołem autorskim sporządzającym Prognozę oddziaływania na środowisko spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW na kierunku Architektura Krajobrazu, ponadto posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w pracy w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz brałam udział w przygotowaniu ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Warszawa, dn. 31.08.2023 r.

 PRZESTRZEŃ PRACOWNIA PROJEKTOWA J.C.

inż. inż. arch. kraj. Małgorzata Hoser
.....